$\begin{array}{l} [2000/10/22~\text{v}3.01~\text{Landscape Pages (DPC)}] \\ [2019/09/16~\text{v}2.46~\text{Cross-referencing by name of section}] \end{array}$

kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇam: trtīyāṣṭakaṃ prapāṭhakaḥ 1-6

For Personal Use Only Not For Commercial Printing/Distribution

Contents

3.1 pratnamań prapaţnakań-nakṣatreṣṭinaṃ yajyasnuvakya bran-
maṇāni
3.1.2 anuvākam 2 - yamanakṣatrāṇām yājyānuvākyāḥ
3.1.3 anuvākam 3 - cāndramasādīnām saptanāmiṣṭīnām yājyānu-
vākyāḥ
3.1.4 anuvākam 4 - dēva nakṣatrēṣṭibrāhmaṇam
3.1.5 anuvākam 5 - yamanakṣatrēṣṭibrāhmaṇam
3.1.6 anuvākam 6 - cāndramasādīṣṭibrāhmaṇam
3.2 dvitīyah prapāţhakah - daśapūrṇamāsēṣṭibrāhmaṇam
3.2.1 anuvākam 1 - vathsāpākaraņam
3.2.2 anuvākam 2 - barhirāharanam
3.2.3 anuvākam 3 - dōhanam
3.2.4 anuvākam 4 - havirnirvāpah
3.2.5 anuvākam 5 - vrīhyavaghātah
3.2.6 anuvākam 6 - taņḍulapēṣaṇam
3.2.7 anuvākam 7 - kapālōpadhānam
3.2.8 anuvākam 8 - purōḍāśāniṣpādanam
3.2.9 anuvākam 9 - vēdikaraņam
3.2.10 anuvākam 10 - idhmābarhiḥ sādanam
3.3 tṛtīyāṣṭakē tṛtīya prapāṭhakaḥ - darśapūrṇamāsēṣṭibrāhmaṇam
3.3.1 anuvākam 1 - strukhsammārgah
3.3.2 ānuvākam 2 - sammārjanānāmagnau praharaņam
3.3.3 anuvākam 3 - patnīsamnahanam
3.3.4 anuvākam 4 - ājyōtpavanam
3.3.5 anuvākam 5 - ājyagrahanam
3.3.6 anuvākam 6 - strukhsādanam
3.3.7 anuvākam 7 - āghārah
3.3.8 anuvākam 8 - idābhakṣaṇam
3.3.9 anuvākam 9 - prastaraprahārādikam
3.3.10 anuvākam 10 - patnīyōkravimōkah
3.3.11 anuvākam 11 - upavēṣōpagūhanam
3.4 tṛtīyāṣṭakē caturthaḥ prapāṭhakaḥ - puruṣamēdhaḥ
3.4.1 tō 3.4.19 -puruṣamēdhaḥ
3.5 tṛtīyāṣṭakē pañcamaḥ prapāṭhakaḥ - iṣṭihautram
3.5.1 anuvākam 1 - hōturjapah purastāth sāmidhēnīnām

3.5.2 anuvākam 2 - sāmidhēnīmranvāha 63 3.5.3 anuvākam 3 - praramuktvā nividō Snūcya dēvatā āvāhayati 64 3.5.4 anuvākam 4 - srucāvādāpayati 64 3.5.5 anuvākam 5 - prayājāḥ 65 3.5.6 anuvākam 6 - ajyabhāgayōḥ purōnuvākyē 65 3.5.7 anuvākam 7 - haviṣām yājyānuvākyāḥ 66 3.5.8 anuvākam 8 - iḍōpāhvānām 67 3.5.9 anuvākam 9 - anūyājāḥ 68 3.5.10 anuvākam 10 - sūktāvākaḥ 68 3.5.11 anuvākam 11 - śaṃyuvākaḥ 70 3.5.12 anuvākam 12 - patnīsaṃyājānāṃ yājyānuvākyāḥ 70 3.5.13 anuvākam 13 - patnīsaṃyājē sōmāhvānam 70 3.6.1 anuvākam 1 - yūpasaṃsaṃsāṇyājē sōmāhvānam 70 3.6.2 anuvākam 2 - prayājaviṣayā maitrāvaruṇapraiṣāḥ 73 3.6.3 anuvākam 3 - āpriya prayājānāṃ yājyāḥ 74 3.6.4 anuvākam 4 - paryagnikaraṇīyā ṛcaḥ 76 3.6.5 anuvākam 5 - maitrāvaruṇapraiṣaḥ 76 3.6.6 anuvākam 6 - hōturadhrigupraiṣaḥ 76
3.6.7 anuvākam 7 - stōkaviṣayam maitrāvaruṇānuvacanam
3.6.8 anuvākam 8 - vapā purōḍāśasviṣṭakṛtām purōnuvākyāḥ praiṣāśca
3.6.9 anuvākam 9 - tēṣāmēva yājyāḥ
3.6.10 anuvākam 10 - manōtāsūktam
praiṣāśca
3.6.12 anuvākam 12 - tēṣāmēva yājyāḥ
3.6.13 anuvakam 13 - anuyajapraisah
3.6.15 anuvākam 15 - sūktavākapraisāh
kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaņē tṛtīyāṣṭakē ṣaṣṭhaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ 85

ōṃ namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōṃ

3. kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaņē tṛtīyāṣṭakam

∥ 3.1 prathamaḥ prapāṭhakaḥ-nakṣatrēṣṭīnāṃ yājyāऽnuvākyā brāhmaṇāni

■ 3.1.1 anuvākam 1 - dēvanakṣatrānām yājyānuvākyāh

T.B.3.1.1.1

agnirnah pātu kṛttikāh I nakṣatram dēvamindriyam I idamāsām vicakṣaṇam I havirāsam juhōtana II yasya bhānti raśmayō yasya kētavah I yasyēmā viśvā bhuvanāni sarvā I sa kṛttikābhirabhi samvasānah I agnirno dēvah suvitē dadhātu II prajāpatē rohinī vētu patnī I viśvarūpā bṛhatī citrabhānuh I (10)

T.B.3.1.1.2

sā nō yajñasya suvitē dadhātu | yathā jīvēma śaradaḥ savīrāḥ | rōhiṇī dēvyudagāt purastāt | viśvā rūpāṇi pratimodamānā | prajāpatigm haviṣā vadrdhayantī | priyā dēvānā-mupayātu yajñam | sōmō rājā mṛgaśīra.ṣēṇa āganh | śivam nakṣatram priyamasya dhāma | āpyāyamānō bahudhā janēṣu | rētaḥ prajām yajamānē dadhātu | 2 | |

T.B.3.1.1.3

yat tē nakṣatram mṛgaśīra.ṣamasti | priyagm rājan priyatamam priyāṇām | tasmai tē sōma haviṣā vidhēma | śanna ēdhi dvipadē śam catuṣpadē | ārdrayā rudraḥ prathamāna ēti | śrēṣṭhō dēvānām patiraghniyānām | nakṣatramasya haviṣā vidhēma | mā naḥ prajāgm rīriṣan mōta vīrān | hētī rudrasya parinō vṛṇaktu | ārdrā nakṣatram juṣatāgm havirnaḥ | 3 (10)

T.B.3.1.1.4

pramuñcamanau duritani viśva lapāghaśagm sam nudatāmaratim lpunarno dēvyaditih sprnotu lpunarvasū nah punarētām yajñam l

punarno deva abhiyantu sarve | punah punarvo havisa yajamah | eva na devyaditiranarva | viśvasya bhartrī jagatah pratisha | punarvasū havisa vadrdhayantī | priyam devanā-mapyetu pathah | 4 | |

T.B.3.1.1.5

bṛhaspatiḥ prathamam jāyamānaḥ l tiṣyam nakṣatramabhi saṃbabhūva l śrēṣṭho dēvānām pṛtanāsu jiṣṇuḥ l diśoSnu sarvā abhayanno astu l tiṣyaḥ purastāduta maddhyatō naḥ l bṛhaspati rnaḥ paripātu paścāt l bādhētān dvēṣō abhayam kṛṇutām l suvīryasya patayaḥ syāma l idagm sarpēbhyo havirastu juṣṭam l āśrēṣā yēṣā-manuyanti cētaḥ l 5 (10)

T.B.3.1.1.6

yē antarikṣaṃ pṛthivīṃ kṣiyanti I tēnaḥ sarpāsō havamāgamiṣṭhāḥ II yē rocanē sūryasyāpi sarpāḥ I yē divaṃ dēvīmanu sañcaranti I yēṣāmāśrēṣā anuyanti kāmām I tēbhyaḥ sarpēbhyō madhumajjuhōmi II upahūtāḥ pitarō yē maghāsu I manojavasaḥ sukṛtaḥ sukṛtyāḥ I tē nō nakṣatrē havamāgamiṣṭhāḥ I svadhābhi ryajñaṃ prayataṃ juṣantām II 6 II

T.B.3.1.1.7

yē agnidagdhā yē Snagni-dagdhāḥ | yē Smuṃ lōkaṃ pitaraḥ kṣiyanti | yāggśca vidmayāgṃ u ca na pravidma | maghāsu yajñagṃ sukṛtaṃ juṣantām || gavāṃ patiḥ phalgunīnāmasi tvam | tadaryaman varuṇa mitra cāru | taṃ tva vayagṃ sanitāragṃ sanīnām | jīvā jīvantamupa samviśēma || yēnēmā viśvā bhuvanāni sanjitā |
yasya dēvā anu samyanti cētah | 7 (10)

T.B.3.1.1.8

aryamā rājā Sjarastuvişmān | phalgunīnā-mṛṣabhō roravīti || śrēṣṭhō dēvānām bhagavō bhagāsi | tattvā viduḥ phalgunīstasya vittāt | asmabhyam kṣatramajaragm suvīryam | gōmadaśva-vadupa-sannudēha || bhagō ha dātā bhaga it pradātā | bhagō dēvīḥ phalgunīrāvivēśa | bhagasyēttam prasavam gamēma | yatra dēvaiḥ sadhamādam madēma || 8 ||

T.B.3.1.1.9

www.vedavms.in

2

āyātu dēvaḥ savitopayātu | hiraṇyayēna suvṛtā rathēna | vahan. hastagṃ subhagaṃ vidmanāpasam | prayacchantaṃ papuriṃ puṇyamaccha | hastaḥ prayaccha tvaṃṛtaṃ vasiyaḥ | dakṣiṇēna pratigṛbhṇīma ēnat | dātāramadya savitā vidēya | yō nō hastāya prasuvāti yajñam | tvaṣṭā nakṣatramabhyēti citrām | subhagm sasam yuvatigm rōcamānām | 9 (10)

T.B.3.1.1.10

n<u>i</u>vēsaya-nnamṛtān martyāgġśca | rūpāṇi p<u>i</u>gṃśan bhuvanān<u>i</u> viśva | tannastvaṣṭā tadu c<u>i</u>trā vicaṣṭām | tannakṣatraṃ bhūridā astu mahyam | tannah prajāṃ v<u>ī</u>ravatīgṃ sanōtu | gōbhirnō aśvaiḥ samanaktu yajñam | vāyurnakṣatra-mabhyeti niṣṭyām | t<u>i</u>gmaśṛngō vṛṣabhō rōruvāṇaḥ | samīrayan bhuvanā mātariśva | apa dvēṣāgṃsi nudatāmarātīḥ | 10 | |

T.B.3.1.1.11

tannö vāyastadu niṣṭyā śṛṇōtu | tannakṣatraṃ bhūridā astu mahyam | tannö dēvāsō anu jānantu kāmam | yathā tarēma duritāni viśvā | dūramasmacchatravo yantu bhītāḥ | tadindrāgnī kṛṇutāṃ tad viśākhē | tannö dēvā anumadantu yajñam | paścāt purastā-dabhayanno astu | nakṣatrāṇā-madhipatnī viśākhē | śrēṣṭhāvindrāgnī bhuvanasya gōpau | 11 (10)

T.B.3.1.1.12

viṣūcah śatrū-napabādhamānau | apa kṣudham nudatāmarātim ||
pūṛṇā paścāduta pūṛṇā purastāt | unmaddhyatah paurṇamāsī jigāya |
tasyām dēvā adhi samvasantah | uttamē nāka iha mādayantām ||
pṛthvī suvarcā yuvatih sajōṣāh | paurṇamāsyudagā-cchōbhamānā |
āpyāyayantī duritāni viśvā |
urum duhām yajamānāya yajñam () || 12 ||
(citrabhanur- yajamānē dadhatu - havirnah - pātha - ścētō - juṣantām cētō - madēma - rōcamānā - marātīr - gōpau - yajñam) (A1)

■ 3.1.2 anuvākam 2 - yamanakṣatrāṇām yājyānuvākyāḥ

T.B.3.1.2.1

rddhyāsma havyair-namasopa sadya | mitram dēvam mitradhēyanno astu anūrādhān. havisa varddhayantah | śatam jīvēma śaradah savīrāh | citram nakṣatra-mudagāt purastāt | anūrādhāsa iti yad vadanti | tanmitra ēti pathibhi rdēvayānaih | hiranyayai rvitatai-rantarikṣē | indro jyēṣṭhāmanu nakṣatramēti | yasmin vṛtram vṛtra tūryē tatāra | 13 (10)

T.B.3.1.2.2

tasmin vayamamṛtam duhānāḥ I kṣudham tarēma duritim duriṣṭim II purandarāya vṛṣabhāya dhṛṣṇave I aṣāḍhāya sahamānāya mīḍhuṣe I indrāya jyēṣṭhā madhumad-duhānā I urum kṛṇōtu yajamānāya lokam II mūlam prajām vīravatīm vidēya I parācyētu nirṛtiḥ parācā I gōbhi rnakṣatram paśubhiḥ samaktam I aharbhūyād-yajamānāya mahyam II 14 II

T.B.3.1.2.3

aharno adya suvitē dadhātu | mūlam nakṣatramiti yad vadanti | parācīm vācā nirṛtim nudāmi | śivam prajāyai śivamastu mahyam | yā divyā āpaḥ payasā sam babhūvuḥ | yā antarikṣa uta pārthivīryāḥ | yāsāmaṣāḍhā anuyanti kāmam | tā na āpaḥ śagg syōnā bhavantu | yāśca kūpyā yāśca nādyāḥ samudriyāḥ | yāśca vaiśantīruta prāsacīryāḥ | 15 (10)

T.B.3.1.2.4

yāsāmaṣāḍhā madhu bhakṣayanti | tā na āpaḥ śagg syōnā bhavantu | tannō viśvē upa śṛṇvantu dēvāḥ | tadaṣāḍhā abhi samyantu yajñam | tannakṣatraṃ prathatāṃ paśubhyaḥ | kṛṣir vṛṣṭir yajamānāya kalpatām | śubhrāḥ kanyā yuvatayaḥ supēśasaḥ | karmakṛtaḥ sukṛtō vīryāvatīḥ | viśvān dēvān. haviṣā vadrdhayantīḥ | aṣāḍhāḥ kāmamupayāntu yajñam | 16 | |

T.B.3.1.2.5

yasm<u>i</u>n brahm<u>ā</u>Sbhyajayath sarvam<u>ē</u>tat | amu<u>nca loka mi</u>dam<u>uca sarvam | tanno nak</u>satramabh<u>i</u>jid v<u>i</u>jitya | śriyam dadh<u>ā</u>-tvahṛnīyamānam | ubhau lokau brahmanā sanjitēmau | tanno nakṣatramabh<u>i</u>jid vicaṣṭām | tasmin vayam pṛtanāh sam jayēma | tanno dēvāso anujānantu kāmam |

śṛṇvanti śroṇā-mamṛtasya gopām | puṇyāmasyā upaśṛṇōmi vācam | 17 (10)

T.B.3.1.2.6

mahīm dēvīm viṣnupatnī-majūryām | pratīcīmēnāgm haviṣā yajāmaḥ | trēdhā viṣnu-rurugāyō vicakramē | mahīm divam pṛthivī-mantarikṣam | tacchrōṇaiti śrava icchamānā | puṇyagg ślōkam yajamānāya kṛṇvatī | aṣṭau dēvā vasavaḥ sōmyāsaḥ | catasrō dēvī rajarāḥ śraviṣṭhāḥ | tē yajñam pāntu rajasaḥ parastāt | samvathsarīṇa-mamṛtagġ svasti | 18 ||

T.B.3.1.2.7

yajñam nah pantu vasavah purastat | dakṣiṇatō-Sbhiyantu śraviṣṭhāḥ | puṇyam nakṣatramabhi samviśāma | mā nō arati-raghaśagṃsā ganh | kṣatrasya rājā varuṇōSdhirājah | nakṣatraṇāgṃ śatabhiṣag vasiṣṭhah | tau dēvēbhyah kṛṇutō dīrghamāyuh | śatagṃ sahasra bhēṣajāni dhattah | yajñannō rājā varuṇa upayātu | tannō viśvē abhi samyantu dēvāh | 19(10)

T.B.3.1.2.8

tannō nakṣatragṃ śatabhiṣag juṣāṇam | dīrghamāyuḥ pratirad bhēṣajāni || aja ēkapādudagāt purastāt | viśvā bhūtāni pratimōdamānaḥ | tasya dēvāḥ prasavaṃ yanti sarvē | prōṣṭhapadāsō amṛtasya gōpāḥ || vibhrājamānaḥ samidhāna ugraḥ | ā\$ntarikṣa-maruhada-gandyām | tagṃ sūryaṃ dēva-majamēkapādam | prōṣṭhapadāsō anuyanti sarvē || 20 ||

T.B.3.1.2.9

ahir buddhniyah prathamāna ēti | śrēṣṭho dēvānāmuta mānuṣāṇām |
taṃ brāhmaṇāḥ somapāḥ somyāsaḥ | proṣṭhapadāso abhi rakṣanti sarvē |
catvāra ēkamabhi karma dēvāḥ | proṣṭhapadāsa iti yān. vadanti |
tē buddhaniyam pariṣadyagg stuvantaḥ | ahigm rakṣanti namasopasadya |
pūṣā rēvatyanvēti panthām | puṣṭipatī paśupā vājabastyau | 21 (10)

T.B.3.1.2.10

imāni havyā prayatā juṣāṇā | sugairnō yānairupayātāṃ yajñam ∥ kṣudrān paśūn rakṣatu rēvatī naḥ | gāvō nō aśvāgṃ anvētu pūṣā |

annagm rakṣantau bahudhā virūpam | vājagm sanutām yajamānāya yajñam | tadaśvinā-vaśvayujōpayātām | śubham gamiṣṭhau suyamēbhiraśvaih | svam nakṣatragm haviṣā yajantau | maddhvā saṃpṛktau yajuṣā samaktau | 22 | |

T.B.3.1.2.11

yau dēvānām bhiṣajau havyavāhau I viśvasya dūtā-vamṛtasya gōpau I tau nakṣatram jujuṣāṇō-payātām I namōsśvibhyām kṛṇumō-sśvayugbhyām II apa pāpmānam bharaṇīrbharantu I tad yamō rājā bhagavān. vicaṣṭām I lōkasya rājā mahatō mahān. hi I sugaṃ naḥ panthāmabhayaṃ kṛṇōtu II yasmin nakṣatrē yama ēti rājā I yasminnēnamabhyaṣicaṃnta dēvāḥ () I tadasya citragṃ haviṣā yajāma I apa pāpmānaṃ bharaṇīr bharantu II nivēśanī 1 yattē dēvā adadhuḥ 2 I 23 II (tatāra - mahyaṃ - prāsacīryā - yāntu yajñaṃ - vācagġ - svasti - dēvā-anu yanti sarvē-vājabastyau-samaktau-dēvā strīṇi ca) (A2)

■ 3.1.3 anuvākam 3 - cāndramasādīnām saptanāmiṣṭīnām yājyānuvākyāh

T.B.3.1.3.1

"navo navo bhavati jāyamāno [3]" yamādityā agmsumāpyāyayanti 4 yē virūpē samanasā samvyayantī l samānam tantum pari tātanātē l vibhū prabhū anubhū visvato huvē l tē no naksatrē havamāgamētam l vayam dēvī brahmanā samvidānāh l suratnāso dēvavītim dadhānāh l ahorātrē havisā varddhayantah l ati pāpmāna-matimuktyā gamēma l pratyuvadrsyāyatī l 24 (10)

T.B.3.1.3.2

vyucchanti duhitā divaḥ | apō mahī vṛṇutē cakṣuṣā ||
tamō jyōtiṣkṛṇōti sūnarī | udustriyāḥ sacatē sūryaḥ |
sa cā udyannakṣatra-marcimat | tavēduṣō vyuṣi sūryasya ca ||
saṃ bhaktēna gamēmahi | tannō nakṣatra-marcimat | bhānumattēja uccarat |
upa yajña-mihāgamat || 25 ||

T.B.3.1.3.3

```
pra nakṣatrāya dēvāya l indrāyēndugṃ havāmahē l sa naḥ savitā suvath sanim l puṣṭidāṃ vīravattamam l "udutyaṃ 5" citram 6 l "aditirna uruṣyatu 7" mahīmūṣu mātarām 8 l "idaṃ viṣṇuḥ9" pratadviṣṇuḥ [10] l "agnirmūdrdhā 11" bhuvaḥ 12 l "anu nō Sdyānumati 13" ranvidanumatē tvam 14 l "havyavāhagg 15" sviṣṭam 16 () l 26 l (āyatya - gamath - sviṣṭam) (A3)
```

■ 3.1.4 anuvākam 4 - dēva nakṣatrēṣṭibrāhmanam

T.B.3.1.4.1

agnirvā akāmayata | annādō dēvānāgģ syāmiti | sa ētamagnayē kṛttikābhyaḥ purōḍāśa-maṣṭākapālaṃ niravapat | tatō vai soʻsnaādō dēvānāmabhavat | agnirvai dēvānāmannādaḥ | yathā ha vā agnir dēvanā-mannādaḥ | ēvagṃ ha vā ēṣa manuṣyāṇāṃ bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōstra juhōti | agnayē svāhā kṛttikābhyaḥ svāhā | ambāyai svāhā dulāyai svāhā | nitatnyai svāhā sbhrayantyai svāhā | mēghayantyai svāhā vara.ṣayantyai svāhā | cupuṇīkāyai svāhēti | 27 ||

T.B.3.1.4.2

prajāpatih prajā asrjata | tā asmāth srstāh parācīrāyann |
tāsāgm rōhinī-mabhyaddhyāyat | sōSkāmayata | upa māSSvartēta |
samēnayā gacchēyēti | sa ētam prajāpatayē rōhinyai carum niravapat |
tatō vai sā tamupāvartata | samēnayā Sgacchata ||
upa ha vā ēnam priyamāvartatē | sam priyēna gacchatē |
ya ētēna havisā yajatē | ya u cainadēvam vēda || sōStra juhōti |
prajāpatayē svāhā rōhinyai svāhā |
rōcamānāyai svāhā prajābhyah svāhēti || 28 ||

T.B.3.1.4.3

sōmō vā akāmayata | ōṣadhīnāgṃ rājya-mabhijayēyamiti | sa ētagṃ sōmāya mṛgaśīra.ṣāya śyāmākaṃ caruṃ payasi niravapat | tatō vai sa ōṣadhīnāgṃ rājyamabhyajayat | samānānāgṃ ha vai rājyamabhijayati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōStra juhōti | sōmāya svāhā mṛgaśīra.ṣāya svāhā | invakābhyaḥ svāhauṣadhībhyaḥ svāhā | rājyāya svāhā Sbhijityai svāhēti | 29 | |

T.B.3.1.4.4

rudrō vā akāmayata | pasumānth syāmiti | sa ētagm rudrāyārdrāyai praiyangavam carum payasi niravapat | tatō vai sa pasumānabhavat | pasumān. ha vai bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōStra juhōti | rudrāya svāhā SSrdrāyai svāhā | pinvamānāyai svāhā pasubhyah svāhēti | 30 | |

T.B.3.1.4.5

rkṣā vā iyamalomakassīt | sāskāmayata | ōṣadhībhir-vanaspatibhih prajāyēyēti | saitamadityai punarvasubhyām carum niravapat | tatō vā iyamōṣadhībhir-vanaspatibhih prājāyata | prajāyatē ha vai prajayā paśubhih | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōstra juhōti | adityai svāhā punarvasubhyām | svāhāssbhūtyai svāhā prajātyai svāhēti | 31 ||

T.B.3.1.4.6

bṛhaspatirvā akāmayata | brahmavarcasī syāmiti | sa ētaṃ bṛhaspatayē tiṣyāya naivāraṃ caruṃ payasi niravapat | tatō vai sa brahmavarcasyabhavat | brahmavarcasī ha vai bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōstra juhōti | bṛhaspatayē svāhā tiṣyāya svāhā | brahmavarcasāya svāhēti | 32 | |

T.B.3.1.4.7

dēvāsurāḥ samyattā āsann | tē dēvāḥ sarpēbhya āśrēṣābhya ājye karambham niravapann | tānētābhirēva dēvatā-bhirupānayann |

ētābhirha vai dēvatābhir-dviṣantam bhrātrvya-mupanayati I ya ētēna haviṣā yajatē I ya u cainadēvam vēda I sōstra juhōti I sarpēbhyah svāhassrēṣābhyah svāha I dandasukēbhyah svāhēti II 33 II

T.B.3.1.4.8

p<u>i</u>tar<u>o</u> vā akāmayanta | p<u>i</u>t<u>r</u>loka rddhnuyāmēti | ta <u>ē</u>tam p<u>i</u>trbhyo maghābhyah pur<u>o</u>dāśagm ṣaṭkapālam niravapann | tat<u>o</u> vai tē pitrloka adrdhnuvann | p<u>i</u>trlokē ha vā rdhnoti | ya <u>ē</u>tēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sostra juhoti | p<u>i</u>trbhyah svāhā maghābhyah | svāhā Snaghābhyah svāhā Sgadābhyah | svāhā Srundhatībhyah svāhēti | 34 | |

T.B.3.1.4.9

aryamā vā akāmayata | pasumānth syāmiti | sa ētamaryamņē phalgunībhyām carum niravapat | tatō vai sa pasumānabhavat | pasumān. ha vai bhavati | ya ētēna havisā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōstra juhōti | aryamņē svāhā phalgunībhyāgg svāhā | pasubhyaḥ svāhēti | 35 ||

T.B.3.1.4.10

bhagō vā akāmayata | bhagī śrēṣṭhī dēvānāgģ syāmiti | sa ētaṃ bhagāya phalgunībhyāṃ caruṃ niravapat | tatō vai sa bhagī śrēṣṭhī dēvānāmabhavat | bhagī ha vai śrēṣṭhī samānānāṃ bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōstra juhōti | bhagāya svāhā phalgunībhyāgg svāhā | śraiṣṭhyāya svāhēti | 36 | |

T.B.3.1.4.11

savitā vā akāmayata | śranmē dēvā dadhīrann | savitā syāmiti | sa ētagm savitrē hastāya purodāsam dvādasakapālam niravapadāsūnām vrīhīnām | tato vai tasmai śraddēvā adadhata | savitā Shhavat | śraddha vā asmai manuṣyā dadhatē | savitā samānānām bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sostra juhoti | savitrē svāhā hastāya | svāhā dadatē svāhā pṛṇatē | svāhā pṛṇatē | svāhā pṛayacchatē svāhā pratigṛbhṇatē svāhēti | 37 | |

T.B.3.1.4.12

tvaṣṭā vā akāmayata | citraṃ prajāṃ vindēyēti |
sa ētaṃ tvaṣṭrē citrāyai puroḍāśamaṣṭākapālaṃ niravapat |
tato vai sa citraṃ prajāmavindata | citragṃ ha vai prajāṃ vindatē |
ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sostra juhoti |
tvaṣṭrē svāha citrāyai svāhā |
caitraya svāhā prajāyai svāhēti | 38 ||

T.B.3.1.4.13

vāyurvā akāmayata | kāmacāramēsu lokēsvabhijayēyamiti | sa ētad-vāyavē nistyavai grstyai dugdham payo niravapat | tato vai sa kāmacāramēsu lokēsvabhyajayat | kāmacāragm ha vā ēsu lokēsvabhijayati | ya ētēna havisā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sostra juhoti | vāyavē svāhā nistyayai svāhā | kāmacāraya svāhāsbhijityai svāhēti | 39 |

T.B.3.1.4.14

indrāgnī vā akāmayētām I śraiṣṭhyam dēvānā-mabhijayēvēti I
tāvētamindrāgnibhyām viśākhābhyām purōḍāśa-mēkādaśakapālam niravapatām I
tatō vai tau śraiṣṭhyam dēvānā-mabhyajayatām I
śraiṣṭhyagm ha vai samānānāmabhijayati I ya ētēna haviṣā yajatē I
ya u cainadēvam vēda I sōstra juhōti I
indrāgnibhyāgg svāhā viśākhābhyāgg svāhā I
śraiṣṭhyam svāhā Sbhijityai svāhēti I 40 II

T.B.3.1.4.15

athaitat-paürṇamāsyā ājyaṃ nirvapati | kāmō vai paürṇamāsī | kāma ājyam | kāmenaiva kāmagṃ samadrdhayati | kṣipramenagṃ sa kāma upanamati | yēna kāmena yajatē | sōstra juhōti | paurṇamāsyai svāhā kāmaya svāhāssgatyai svāhēti | 41 |

Special Korvai indicating thE number Of "vaakyams" in each Dasini Of 4th Anuvakam

(agniḥ pañcadaśa - prajāpatiḥ ṣōḍaśa - sōma ēkadaśa - rudrō daśa - rkṣaikadaśa - bṛhaspatir daśa - dēvāsurā nava - pitara ēkadaśa-ryamā-bhagō daśa daśa-savitā caturdaśa-tvaṣṭa-vāyu-rindrāgnī daśa daśa-thaitat paurṇamāsyā aṣṭau pañcadaśa) (A4)

T.B.3.1.5.1

mitro vā akāmayata | mitradhēyamēşu lokēşvabhi jayēyamiti | sa ētam mitrāyanūrādhēbhyaścarum niravapat | tato vai sa mitradhēyamēşu lokēşvabhyajayat | mitradhēyagm ha vā ēsu lokēşvabhijayati | ya ētēna havisā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sostra juhoti | mitrāya svāhā Snūrādhēbhyah svāhā | mitradhēyaya svāhā Sbhijityai svāhēti | 42 | |

T.B.3.1.5.2

indrō vā akāmayata | jyaiṣṭhyam dēvānā-mabhijayēyamiti | sa ētamindrāya jyēṣṭhāyai purōḍāśa-mēkādaśakapālam niravapanmahāvrīhīnām | tatō vai sa jyaiṣṭhyam dēvānāmabhyajayat | jyaiṣṭhyam ha vai samānānā-mabhijayati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōstra juhōti | indrāya svāhā jyēṣṭhāyai svāhā | jyaiṣṭhyāya svāhā Sbhijityai svāhēti | 43 ||

T.B.3.1.5.3

prajāpatirvā akāmayata | mūlam prajām vindēyēti | sa ētam prajāpatayē mūlaya carum niravapat | tatō vai sa mūlam prajāmavindata | mūlagm ha vai prajām vindatē | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōStra juhōti | prajāpatayē svāhā mūlaya svāhā | prajāyai svāhēti | 44 | |

T.B.3.1.5.4

āpō vā akāmayanta | samudraṃ kāmamabhijayēmēti | tā ētamadbhyoʻsṣāḍhābhyaścaruṃ niravapann | tatō vai tāḥ samudraṃ kāmamabhyajayann | samudragṃ ha vai kāmamabhijayati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōstra juhōti | adbhyaḥ svāha sṣāḍhābhyaḥ svāha | samudrāya svāhā kāmaya svāhā | abhijityai svāhēti | 45 ||

T.B.3.1.5.5

viśvē vai dēvā akāmayanta | anapajayyam jayēmēti | ta ētam viśvēbhyō dēvēbhyō Sṣāḍhābhyaścarum niravapann | tatō vai tē Snapajayya-majayann | anapajayyagm ha vai jayati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sō Stra juhōti | viśvēbhyō dēvēbhyaḥ svāhā Sṣāḍhābhyaḥ svāhā | anapajayyāya svāhā jityai svāhēti | 46 | |

T.B.3.1.5.6

brahma vā akāmayata | brahmalōkamabhijayēyamiti | tadētam brahmanē Sbhijitē carum niravapat | tatō vai tadbrahmalōkamabhyajayat | brahmalōkagm ha vā abhijayati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōStra juhōti | brahmanē svāhā Sbhijitē svāhā | brahmalōkāya svāhā Sbhijityai svāhēti | 47 ||

T.B.3.1.5.7

viṣṇurvā akāmayata | puṇyagg ślōkagṃ śṛṇvīya |
na mā pāpī kīrtirāgacchēditi |
sa ētaṃ viṣṇavē śrōṇāyai puroḍāśaṃ trikapālaṃ niravapat |
tato vai sa puṇyagg ślōkama śṛṇuta | nainaṃ pāpī kīrtirā- gacchat |
puṇyagṃ ha vai ślōkagṃ śṛṇutē | nainaṃ pāpī kīrtirāgacchati |
ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōstra juhōti |
viṣṇavē svāhā śroṇāyai svāhā |
ślōkāya svāhā śrutāya svāhēti | 48 ||

T.B.3.1.5.8

vasavo vā akāmayanta | agram dēvatānām parīyāmēti |
ta ētam vasubhyah śraviṣṭhābhyah puroḍāśamaṣṭākapālam niravapann |
tato vai tēsgram dēvatānām paryāyann | agragm ha vai samānānām paryēti |
ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōstra juhōti |
vasubhyah svāhā śraviṣṭhābhyah svāhā |
agrāya svāhā parītyai svāhēti | 49 ||

T.B.3.1.5.9

indrō vā akāmayata | dṛḍhō Sśithilaḥ syāmiti | sa ētaṃ varuṇāya śatabhiṣajē bhēṣajēbhyaḥ purōḍāśaṃ daśakapālaṃ niravapat-kṛṣṇānaṃ vrīhīṇām |

tatō vai sa dṛḍhōSśithilōSbhavat | dṛḍhō ha vā aśithilō bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōStra juhōti | varuṇāya svāhā śatabhiṣajē svāhā | bhēṣajēbhyah svāhēti | 50 ||

T.B.3.1.5.10

ajō vā ēkapādakāmayata | tējasvī brahmavarcasī syāmiti | sa ētamajāyaikapadē prōṣṭhapadēbhyaścarum niravapat | tatō vai sa tējasvī brahmavarcasyabhavat | tējasvī ha vai brahmavarcasī bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōStra juhōti | ajāyaikapadē svāhā prōṣṭhapadēbhyaḥ svāhā | tējasē svāhā brahmavarcasāya svāhēti | 51 |

T.B.3.1.5.11

ahirvai buddhniyöskāmayata I imām pratiṣṭhām vindēyēti I sa ētamahayē buddhniyāya prōṣṭhapadēbhyaḥ purōḍāśaṃ bhūmikapālaṃ niravapat I tatō vai sa imām pratiṣṭhā-mavindata I imāgṃ ha vai pratiṣṭhāṃ vindatē I ya ētēna haviṣā yajatē I ya u cainadēvaṃ vēda I sōstra juhōti I ahayē buddhniyāya svāhā prōṣṭhapadēbhyaḥ svāhā I pratiṣṭhāyai svāhēti I 52 II

T.B.3.1.5.12

pūṣā vā akāmayata | paśumānth syāmiti | sa ētaṃ pūṣṇē rēvatyai caruṃ niravapat | tatō vai sa paśumānabhavat | paśumān. ha vai bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōStra juhōti | pūṣṇē svāhā rēvatyai svāhā | paśubhyaḥ svāhēti | 53 ||

T.B.3.1.5.13

aśvinau vā akāmayētām | śrōtrasvināvabadhirau syāvēti | tāvētamaśvibhyā-maśvayugbhyām purōḍāśam dvikapālam niravapatām | tatō vai tau śrōtrasvināvabadhirā-vabhavatām | śrōtrasvī ha vā abadhirō bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvam vēda | sōStra juhōti | aśvibhyāgg svāhā Sśvayugbhyāgg svāhā |

śrōtraya svahā śrutyai svahēti | 54 |

T.B.3.1.5.14

yamō vā akāmayata | pitṛṇāgṃ rājya-mabhijayēyamiti | sa ētaṃ yamāyāpabharaṇībhyaścaruṃ niravapat | tatō vai sa pitṛṇāgṃ rājyamabhyajayat | samānānāgṃ ha vai rājyamabhijayati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōStra juhōti | yamāya svāhā Spabharaṇībhyaḥ svāhā | rājyāya svāhā Sbhijityai svāhēti | 55 ||

T.B.3.1.5.15

athaitada-māvāsyāyā ājyam nirvapati | kāmō vā amāvāsyā | kāma ājyam | kāmēnaiva kāmagm samadrdhayati | kṣipramēnagm sa kāma upanamati | yēna kāmēna yajatē | sōstra juhōti | amāvāsyāyai svāhā kāmāya svāhā ssgatyai svāhēti | 56 |

Special Korvai indicating thE number Of "vaakyams" in each Dasini Of 5th Anuvakam

(mitra - indraḥ - prajāpatir daśa daśā - pa ēkadaśa - viśvē brahma daśadaśa - viṣṇu strayodaśa - vasava - indros - joshirvai buddhniyaḥ - puṣā - Sśvinau - yamo daśadaśā - thaitada māvāsyayā aṣṭau pañcadaśa) (A5)

■ 3.1.6 anuvākam 6 - cāndramasādīṣţibrāhmanam

T.B.3.1.6.1

candramā vā akāmayata |
ahārātrā-nadrdhamāsān-māsā-nṛtūnth- samvathsara-māptvā |
candramasah sāyujyagm salōkatā-māpnuyāmiti |
sa ētam candramasē pratīdrsyāyai purōdāsam pañcadasakapālam niravapat |
tatō vai soshōrātrā-nadrdhamāsān-māsā-nṛtūnth-samvathsara-māptvā |
candramasah sāyujyagm salōkatāmāpnōt |
ahōrātrān. ha vā adrdhamāsān māsān-rtūnth-samvathsara-māptvā |

```
candramasah sayujyagm salokatamapnoti I ya etena havisa yajate I ya u cainadevam veda I sostra juhoti I candramase svaha pratidrsyayai svaha I samvathsaraya svaha I samvathsaraya svaheti I solomasebhyah svaha I samvathsaraya svaheti I solomasebhyah svaheti I solomasebhyah svaha I samvathsaraya svaheti I solomasebhyah svaheti I solomasebhyah
```

T.B.3.1.6.2

ahorātrē vā akāmayētām | atyahorātrē mucyēvahi |
na nāvahorātrē āpnuyātāmiti | tē ētamahorātrābhyām carum niravapatām |
dvayānām vrīhīnām | śuklānām ca kṛṣṇānām ca | savātyōrdugdhē |
śvētāyai ca kṛṣṇāyai ca | tato vai tē atyahorātrē amucyētē |
nainē ahorātrē āpnutām | ati ha vā ahorātrē mucyatē |
nainamahorātrē āpnutah | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvamvēda |
sōStra juhoti | ahnē svāhā rātriyai svāhā |
atimuktyai svāhēti || 58 ||

T.B.3.1.6.3

uṣā vā akāmayata | priyā SSdityasya subhagā syāmiti | saitamuṣasē caruṃ niravapat | tatō vai sā priyā SSdityasya subhagā Sbhavat | priyō ha vai samānānāgṃ subhagō bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōStra juhōti | uṣasē svāhā vyuṣṭyai svāhā | vyūṣuṣyai svāhā vyucchantyai svāhā | vyuṣṭāyai svāhēti | 59 ||

T.B.3.1.6.4

athaitasmai nakṣatrāya caruṃ nirvapati | yathā tvaṃ dēvānāmasi | ēvamahaṃ manuṣyaṇāṃ bhūyāsamiti | yathā ha vā ētad-dēvānām | ēvagṃ ha vā ēṣa manuṣyaṇāṃ bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōStra juhōti | nakṣatrāya svāhodēṣyatē svāhā | udyatē svāhoditāya svāhā | harasē svāhā bharasē svāhā | bhrājasē svāhā tējasē svāhā | tapasē svāhā brahmavarcasāya svāhēti | 60 | |

T.B.3.1.6.5

sūryō vā akāmayata | nakṣatrāṇāṃ pratiṣṭhā syāmiti | sa ētagṃ sūryāya nakṣatrēbhyaścaruṃ niravapat |

tatō vai sa nakṣatrāṇāṃ pratiṣṭhā Sbhavat | pratiṣṭhā ha vai samānānāṃ bhavati | ya ētēna haviṣā yajatē | ya u cainadēvaṃ vēda | sōStra juhōti | sūryāya svāhā nakṣatrēbhyaḥ svāhā | pratiṣṭhāyai svāhēti | 61 ||

T.B.3.1.6.6

atha<u>i</u>tamadityai c<u>a</u>rum nirvapati | <u>i</u>yam vā aditih | asyāmēva prati tiṣṭhati | sōStra juhōti | aditya<u>i</u> svāhā prat<u>i</u>ṣṭhāya<u>i</u> svāhēti || **62** ||

T.B.3.1.6.7

atha<u>i</u>tam viṣṇavē carum nirvapati | yajñō vai viṣṇuḥ | yajña ēvāntataḥ prati tiṣṭhati | sōStra juhōti | viṣṇavē svāhā yajñāya svāhā | pratiṣṭhāyai svāhēti || 63 || (candramāḥ pañcadaśā - hōrātrē saptada - śōṣā ēkadaśā - thaitasmai nakṣattāya trayodaśa - sūryo daśā - thaitamadityai pañcā - thaitam viṣṇavē ṣaṭth sapta) (A6)

Special Korvai

[savitā 55 sūnām vrīhīnāmindro mahāvrīhīnāmindrah kṛṣṇānom vrīhīnāmahorātrē dvayānām vrīhīnām I pitarah satkapālagm savitā dvādasakapalamindragnī ekadasakapalamindra ekadasakapalamindro dasakapalam visnustrikapālamahir bhūmikapālamasvinau dvikapālam candramāh pañcadaśakapālamagniratvastā vasavostākapālamanyatra carum I rudrostyamā pūṣā pasumānth syāgm somo rudro brhaspatih payasi vāyuh payah somo vāyurindrāgnī mitra indra āpo brahma yamosbhijityai tvastā prajāpatiņ prajāyai paurņamāsyā amāvāsyāyā agatyai visvē jityā aśvinau śrutyai I brahma tadetam vișnuh sa etam vayuh sa etadapastah I p<u>i</u>tarō viśvē vasavoskāmayantamēt<u>i</u> ta ētam niravapann I āposkāmayanta mēti tā ētam niravapann I indrāgnī asvināvakāmayētām vēti tāvētam niravapadam I ahorātre vā akāmayētāmiti tē ētam niravapatām I anyatrākāmayatamiti sa ētam niravapat | indrāgnī śraisthyamindrō jyaişthyamindro drdhah I āhih sūryōSdityai vişnavē pratisthāyai I sōmō yamaḥ samananam I agnirno rīrişadanyatra rīrişah] [viduso havisā ya u cainadēvam vēda | istibhirya u cainā ēvam vēda | anyatra brahmane ya u cainamevam veda]

Prapaataka Korvai with starting Padams Of 1 to 6 Anuvaakams:-

(agnirna-rddhyāsma-navonavō-Sgnir-mitra - ścandramāh ṣaṭ)

Korvai with starting ords Of 1, 11, 21 Series Of Dasinis :-

(agnirna - stannö vāyu - rahirbūddhniya - rkṣā vā iya - mathaitat paurṇamāsyā - ajō vā ēkapāth - sūrya striṣaṣṭiḥ)

First and Last Ord 3rd Astakam 1st Prapaatakam :-

(agnirnah - pātu prat<u>i</u>ṣṭhāya<u>i</u> svāhēti)

∥ hariḥ ōm ∥

 ${\mathbb I}$ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē tṛtīyāṣṭakē prathamaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ ${\mathbb I}$

Appendix (of expansions)

T.B.3.1.2.11 - (nivēśani [1]) (yatte devā adadhuḥ [2])

nivēsanī sangamanī vasūnām visvā rūpāni vasūnyāvēsayantī l sahasraposagm subhagā rarānā sā na āgan varcasā samvidānā | [1] yattē dēvā adadhur bhāgadhēyamamāvāsyē samvasanto mahitvā l sānō yajnam piprhi visvavārē rayim no dhēhi subhagē suvīrām | [2]

(Both [1] and [2] appearing in T.S.3.5.1.1)

T.B.3.1.3.1 - (navo navo bhavati jāyamāno [3])

(yamādityā agṃśumāpyāyayanti [4])
navonavo bhavati jāyamānoshnām kēturuṣasā mētyagrē I
bhāgam dēvēbhyō vidadhātyāyan pracandramāstirati dīrghamāyuḥ II [3]
yamādityā agṃśumāpyāyayanti yamakṣita-makṣitayaḥ pibanti I
tēna nō rājā varuṇō bṛhaspatirā pyāyayantu bhuvanasya gōpāḥ II [4]

(Both [3] and [4] appearing in T.S.2.4.14.1)

T.B.3.1.3.3 - (udutyam [5]) (citram [6])

udu tyam jātavēdasam dēvam vahanti kētavah I drsē visvaya sūryam I [5]

```
citram dēvānā-mudagādanīkam caksur mitrasya varunasyā Sgnēh
āŞ prā dyāvāpṛthivī antarikṣagm sūrya ātmā jagatastasthuṣasca ∥ [6]
(Both [5] and [6] appearing in T.S.1.4.43.1
T.B.3.1.3.3 - (aditirna uruşyatu [7]) (mahīmūşu mātaram [8])
aditirna uruşyatvaditih śarma yacchatu | aditih patvagm hasah | [7]
mahīmūsu mātaragm suvratānāmrtasya patnīmavasē huvēma
tuviksatrāmajarantīmurūcīgm susarmānamaditigm supranītim | [8]
( Both [7] and [8] appearing in T.S.1.5.11.5)
T.B.3.1.3.3 - (idam viṣnuh [9]) (pratadviṣnuh [10])
idam vişnur vicakramē trēdhā ni dadhē padam I
sa mūdhamasya pāgm surē ∥ [9] (appearing in T.S.1.2.13.1)
pratad-viṣnuh stavatē vī̞ryäya | mrgō na bhị̄mah kucarō giriṣthāh |
yasyōruṣu triṣu vikramanēṣu I adhikṣiyanti bhuvanāni viśva ∥ [10]
(appearing in T.B.2.4.3.4)
T.B.3.1.3.3 - (agnirmūrdhā [11]) (bhuvah [12])
agnirmūrdhā divah kakut patih prthivyā ayam I
apāgm rētāgmsi jinvati ∥ [11]
bhuvo yajnasya rajasasca netā yatrā niyudbhih sacase sivābhih I
divi mūrdhānam dadhisē suvarsām jihvāmagnē cakrsē havyavāham ▮ [12]
(Both [11] and [12] appearing in T.S.4.4.4.1
T.B.3.1.3.3 -(anú nōSdyānúmati [13]) (ranvidánumatē tvam [14])
anu no Sdya Snumatir yajñam devesu manyatam I
agniśca havyavahano bhavatam daśuse mayah ∥ [13]
```

anvidanumate tvam manyasai sancanah kṛdhi | kratve daksaya no hinu prana āyūgṁsi tārisah | [14]

(Both [13] and [14] appearing in T.S.3.3.11.3)

T.B.3.1.3.3 - (havyavāhagg [15]) (svistam [16])

havyavāha-mabhimātiṣāSham | rakṣōhaṇaṃ pṛtanāsu jiṣṇum | jyōtiṣmantaṃ dīdyataṃ purandhim | agnigg sviṣṭakṛtamā huvēma | [15] sviṣṭamagnē abhi tat pṛṇāhi | viśva dēva pṛtanā abhiṣya | uruṃ naḥ panthaṃ pradiśanvi bhahi | jyōtiṣmaddhēhyajaraṃ na āyuḥ | [16]

(Both [15] and [16] appearing in T.B.2.4.1.4)

ōṃ namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōṃ

■ 3.2 dvitīyaḥ prapāṭhakaḥ - daśapūrṇamāsēṣṭibrāhmaṇam

\parallel 3.2.1 anuvākam 1 - vathsāpākaraņam \parallel

T.B.3.2.1.1

tṛtīyasyāmitō divi sōma āsīt | taṃ gāyatryāharat |
tasya parṇamacchidyata | tat parṇōSbhavat | tat parṇasya parṇatvam |
brahma vai parṇaḥ | yat parṇasakhayā vathsānapākarōti |
brahmaṇaivainānapākarōti | gāyatrō vai parṇaḥ | gāyatrāḥ pasavaḥ | 1
(10)

T.B.3.2.1.2

tasmāt trīņitrīņi parņasya palāsāni | tripadā gāyatrī | yat parņasakhayā gāḥ prārpayati | svayaivainā dēvatayā prārpayati | yam kāmayētā pasuḥ syāditi | aparņām tasmai suṣkāgrāmāharēt | apasurēva bhavati | yam kāmayēta pasumānth syāditi |

bahuparṇāṃ tasmai bahuśākhāmāharēt | paśumanta-mēvainaṃ karōti || 2

T.B.3.2.1.3

yat prācīmāharēt | dēvalōka-mabhijayēt | yadudīcīm manuṣyalōkam | prācīmudīcīmāharati | ubhayör lōkayö-rabhijityai || iṣē tvētyāha | iṣamēvōrjam yajamānē dadhāti || vāyavaḥ sthētyāha | vāyurvā antarikṣasyāddhyakṣāḥ | antarikṣadēvatyāḥ khalu vai paśavaḥ | 3 (10)

T.B.3.2.1.4

vāyava ēvainān pari dadāti | pra vā ēnānētadā-karōti | yadāha | vāyavaḥ sthētyupāyavaḥ sthētyāha | yajamānāyaiva pasūnupahvayatē | dēvō vaḥ savitā prārpayatvityāha prasūtyai | śrēṣṭhatamāya karmaṇa ityāha | yajñō hi śrēṣṭhatamaṃ karma | tasmādēvamāha | apyāyaddhvamaghniyā dēvabhāgamityāha | 4 (10)

T.B.3.2.1.5

vathsēbhyasca vā ētāḥ purā manuṣyēbhya-scāpyāyanta I dēvēbhya ēvainā indrāyāpyāyati II ūrjasvatīḥ payasvatīrityāha I ūrjagm_hi payaḥ sambharanti II prajāvatī-ranamīvā ayakṣmā ityāha prajātyai I māvaḥ stēna īsata māSghasagṃsa ityāha guptyai II rudrasya hētiḥ pari vō vṛṇaktvityāha I rudrā dēvainā-strāyatē II dhruvā asmin gōpatau syāta bahvīrityāha I dhruvā ēvāsmin bahvīḥ karōti () II 5 II

T.B.3.2.1.6

yajamānasya pasūn pāhītyaha | pasunām gopīthāya | tasmāthsāyam pasava upa samāvartantē | anadhaḥ sādayati | garbhaḥāmām dhṛtyā aprapādāya | tasmādgarbhaḥ prajānāmaprapādukāḥ | uparīva nidadhāti | uparīva hi suvargo lokaḥ | suvargasya lokasya samaṣṭyai | 6 | (pasavaḥ - karoti - pasavo - dēvabhāgamityaha - karoti - +nava ca) (A1)

T.B.3.2.2.1

dēvasya tvā savituḥ prasava ityasvaparsumādattē prasūtyai lasvinor-bāhubhyāmityaha lasvinau hi dēvānāmaddhvaryū āstām lpūṣṇō hastābhyāmityaha yatyai lyō vā ōṣadhīḥ parvasō vēda lnaināḥ sa hinasti lprajāpatirvā ōṣadhīḥ parvasō vēda lsa ēnā na hinasti lasvaparsvā barhiracchaiti lprājāpatyō vā asvaḥ sayōnitvāya l7 (10)

T.B.3.2.2.2

ōṣadhīnāmahigṃsāyai || yajñasya ghōṣadasītyāha |
yajamāna ēva rayim dadhāti | pratyuṣṭagṃ rakṣaḥ pratyuṣṭā arātaya ityāha |
rakṣasā-mapahatyai || prēyamagāddhiṣaṇā barhiracchētyāha |
vidyā vai dhiṣaṇā | vidyayaivainadacchaiti ||
manunā kṛtā svadhayā vitaṣṭētyāha |
mānavī hi parśuḥ svadhākṛtā | 8 (10)

T.B.3.2.2.3

ta āvahanti kavayaḥ purastādityaha I śuśruvāgṃsō vai kavayaḥ I yajñaḥ purastat I mukhata ēva yajñamārabhatē I athō yadētaduktvā yataḥ kutaścāharati I tat prācya ēva diśō bhavati II dēvēbhyō juṣṭamiha barhirāsada ityaha I barhiṣaḥ samradhyai I karmaṇōSnaparadhāya II dēvānāṃ pariṣūtamasītyaha I 9 (10)

T.B.3.2.2.4

yadvā idam kim ca | tad-dēvānām parisūtam | athō yathā vasyasē prati prōcyāhēdam karisyāmīti | ēvamēva tadaddhvaryur-dēvēbhyah prati prōcya barhirdāti | ātmanōShigmsāyai | yāvatah stambān pari disēt | yattēṣā-mucchiggṣyāt | ati tad-yajñasya rēcayēt | ēkagġ stambam paridisēt | tagm sarvam dāyāt | 10 (10)

T.B.3.2.2.5

yajñasyānatirēkāya | varṣavṛddha-masītyāha | varṣa vṛddhā vā ōṣadhayaḥ | dēva barhirityāha | dēvēbhya ēvainat karōti | mā tvāSnvanmā tiryagityāhā higṃsāyai | parva tē rāddhyāsamityā-hadrdhyai | acchēttā tē mā riṣamityāha | nāsyātmanō mīyatē | ya ēvam vēda | 11 | |

T.B.3.2.2.6

dēvabarhiḥ śataval.śaṃ virōhētyaha | prajā vai barhiḥ | prajānāṃ prajananāya | sahasraval.śā vi vayagṃ ruhēmētyaha | āśiṣamēvaitāmāśastē | pṛthivyaḥ sapṛṃcaḥ pāhītyaha pratiṣṭhityai | ayuṅgāyuṅgān-muṣṭīn lunōti | mithunatvāya prajatyai | susabhṛṃta tvā saṃbharāmītyaha | brahmaṇaivainath- saṃbharati | 12 |

T.B.3.2.2.7

adityai rāsnā Ssītyāha | iyam vā aditiḥ | asyā ēvainad-rāsnām karōti | indrānyai sanamhanamityāha | indrānī vā agrē dēvatānāgm samanahyata | sā SSdrdhnöt | rddhyai samnahyati | prajā vai barhiḥ | prajānāmaparāvāpāya | tasmāth-snāvasamtatāḥ prajā jāyantē | 13 | |

T.B.3.2.2.8

pūṣā te granthim grathnātvityāha | puṣṭimēva yajamānē dadhāti | sa tē māऽऽ sthādityāhāhigṃsāyai | paścāt prāncamupagūhati | paścād vai prācīnagṃ rēto dhīyatē | paścādēvāsmai prācīnagṃ rēto dadhāti | indrasya tvā bāhubhyā-mudyaccha ityāha | indriyamēva yajamānē dadhāti | brhaspatērmūdrdhnā harāmītyāha | brahma vai dēvānāṃ brhaspatiḥ | 14 (10)

T.B.3.2.2.9

brahmanaivainaddharati | urvantariksa-manvihītyaha gatyai | devagammamasītyaha | devanēvainadgamayati | anadhah sādayati | garbhanām dhrtyā aprapādāya | tasmād-garbhan prajānāmaprapādukāh | uparīva nidadhāti | uparīva hi suvargō lokah | suvargasya lokasya samastyai () | 15 |

(sayōnitvāya - svadhākṛtā - Ssītyaha - dāyād - vēda - bharati - jāyantē - bṛhaspatiḥ - samaṣṭyai) (A2)

∥ 3.2.3 anuvākaṃ 3 - dōhanam ∥

T.B.3.2.3.1

pūrvēdyuriddhmā barhiḥ karōti | yajñamēvārabhya gṛhītvōpavasati | prajāpatir yajñamasrjata | tasyōkhē asragṃsētām | yajñō vai prajāpatiḥ | yath sānnāyyōkhē bhavataḥ | yajñasyaiva tadukhē upadadhātya-prasragṃsāya | sundhaddhvaṃ daivyāya karmaṇē dēvayajyāyā ityāha | dēvayajyāyā ēvaināni sundhati | mātarisvanō gharmossītyāha | 16 (10)

T.B.3.2.3.2

antarikṣam vai mātariśvanō gharmaḥ | ēṣām lōkānām vidhṛtyai | dyaurasi pṛthivyasītyāha | divaśca hyeṣā pṛthivyaśca sambhṛtā | yadukhā | tasmādēvamāha | viśvadhāyā asi paramēṇa dhāmnētyāha | vṛṣṭirvai viśvadhāyāḥ | vṛṣṭimēvāvarundhē | dṛgmhasva mā hvārityāha dhṛtyai | 17 ||

T.B.3.2.3.3

vasūnām pavitramasītyāha | prāṇā vai vasavaḥ |
tēṣām vā ētad-bhāgadhēyām | yat pavitram | tēbhya ēvainat karōti ||
śatadhāragm sahasradhāramityāha | prāṇēṣvēvāyur-dadhāti sarvatvāya ||
trivṛt palāśaśākhāyām darbhamayam bhavati | trivṛdvai prāṇaḥ |
trivṛtamēva prāṇam maddhyatō yajamānē dadhāti | 18 (10)

T.B.3.2.3.4

saumyaḥ parṇaḥ sayōnitvāya | sākṣāt pavitram darbhāḥ | prākhsāyamadhi nidadhāti | tat praṇāpānayo rūpam | tiryakprātaḥ | tad-darsasya rūpam | dārsyagg hyetadahaḥ | annaṃ vai candramaḥ | annaṃ praṇāḥ | ubhayamēvopaityajāmitvāya | 19 (10)

T.B.3.2.3.5

tasmādayagm sarvatāh pavatē II hutah stōkō hutō draphsa ityāha pratiṣṭhityai II haviṣōSskāndāya I na hi hutagg svāhākṛtagg skandāti II divi nākō nāmāgnih I tasyā vipruṣō bhāgadhēyām II agnayē bṛhatē nākāyētyāha II nākāmēvāgnim bhāgadhēyēna samādrdhayati II svāhā dyāvāpṛthivībhyāmityāha II dyāvāpṛthivyōrēvainat-pratiṣṭhāpayati II 20 (10)

T.B.3.2.3.6

pavitravatyānayati | apām caivauṣadhīnām ca rasagm sagmsṛjati | athō ōṣadhīṣvēva paśūn pratiṣṭhāpayati | anvārabhya vācam yacchati | yajñasya dhṛtyai | dhārayannāstē | dhārayanta iva hi duhanti | kāmadhukṣa ityāhātṛtīyasyai | traya imē lōkāḥ | imānēva lōkān. yajamānō duhē | 21 (10)

T.B.3.2.3.7

amūmiti nāma gṛhṇāti | bhadramēvāsāṃ karmāviṣkarōti || sā viśvāyuḥ sā viśvavyacāḥ sā viśvakarmētyāha | iyaṃ vai viśvāyuḥ | antarikṣaṃ viśvavyacāḥ | asau viśvakarmā | imānēvaitābhirlōkān. yathāpūrvaṃ duhē | athō yathā pradātrē puṇyamāśāsta | ēvamēvainā ētadupastauti | tasmāt-prādādityunnīya vandamānā upastuvantaḥ paśūn duhanti | 22 (10)

T.B.3.2.3.8

bahu dugdhīndrāya dēvēbhyō haviriti vācam visrjatē |
yathā dēvatamēva prasauti | daivyasya ca mānuṣasya ca vyāvrttyai |
trirāha | triṣatyā hi dēvāḥ | avācam yamōSnanvā-rabhyōttarāḥ |
aparimitamēvāvarundhē || na dārupātrēṇa duhyāt | agnivadvai dārupātram |
yad-dārupātrēṇa duhyāt | 23 (10)

T.B.3.2.3.9

yatayamna havisa yajeta | atho khalvahuh | purodasamukhani vai havigmsi | neta itah purodasagm haviso yamostiti | kamameva darupatrena duhyat | sudra eva na duhyat | asato va esa sambhutah | yacchudrah | ahavireva tadityahuh |

yacchūdrō dōgdhīti | 24 (10)

T.B.3.2.3.10

agnihōtramēvana duhyācchūdraḥ I taddhi nōt-punanti I yadā khalu vai pavitramatyēti I atha taddhaviriti II samprcyaddhva-mrtāvarīrityāha I apām caivauṣadhīnām ca rasagm sagmsrjati I tasmādapām cauṣadhīnām ca rasamupa jīvāmaḥ I mandrā dhanasya sātaya ityāha I puṣṭimēva yajamānē dadhāti II sōmēna tvāsstanacmīndrāya dadhītyāha I 25 (10)

T.B.3.2.3.11

sōmamēvainat karōti | yō vai sōmam bhakṣayiౖtvā | saṃvathsaragṃ sōmaṃ na pibati | punarbhakṣyöSsya sōmapīthō bhavati | sōmaḥ khalu vai sānāṃyyam | ya ēvaṃ vidvānth sānāṃyyaṃ pibati | apunarbhakṣyöSsya sōmapīthō bhavati | na mṛnmayēnāpidaddhyāt | yan mṛnmayēnāpidaddhyāt | pitrdēvatyagġ syāt | 26 (10)

T.B.3.2.3.12

ayaspātrēņa vā dārupātrēņa vā Spidadhāti | taddhi sadēvam | udanvad- bhavati | āpō vai rakṣōghnīḥ | rakṣasā-mapahatyai | adastamasi viṣṇavē tvētyāha | yajñō vai viṣṇuḥ | yajñāyaivainadadastam karōti | viṣṇō havyagṃ rakṣasvētyāha guptyai | anadhaḥ sādayati () | garbhāṇāṃ dhṛtyā aprapādāya | tasmād-garbhāḥ prajānāma prapādukāḥ | uparīva nidadhāti | uparīva hi suvargō lōkaḥ | suvargasya lōkasya samaṣṭyai | 27 | (asītyāha - dhṛtyai - yajamānē dadhā - tyajāmitvāya - sthāpayati - duhē - duhanti - duhyād - dōgdhīti - dadhītyāha - syāth - sādayati pañca ca) (A3)

\parallel 3.2.4 anuvākam 4 - havirnirvāpah \parallel

T.B.3.2.4.1

karmane vām dēvēbhyah sakēyamityaha saktyai I yajnasya vai santatimanu prajāh pasavo yajamānasya santayante I

yajñasya vicchittimanu prajāḥ paśavō yajamānasya vicchidyantē I yajñasya santatirasi yajñasya tvā saṃtatyai stṛṇāmi santatyai tvā yajñasyētyāhavanīyāth santanōti I yajamānasya prajāyai paśūnāgṃ santatyai II apaḥ praṇayati I śraddhā vā āpaḥ I śraddhāmēvārabhya praṇīya pracarati I apaḥ praṇayati I yajñō vā āpaḥ I 28 (10)

T.B.3.2.4.2

yajñamēvārabhya praṇīya pracarati | apaḥ praṇayati | vajrō vā āpaḥ | vajramēva bhrātrvyēbhyaḥ praḥrtya praṇīya pracarati | apaḥ praṇayati | āpō vai rakṣōghnīḥ | rakṣasā-mapahatyai | apaḥ praṇayati | āpō vai dēvānām priyam dhāma | dēvānāmēva priyam dhāma praṇīya pracarati | 29 (10)

T.B.3.2.4.3

apaḥ praṇayati | āpō vai sarva dēvataḥ | dēvata ēvārabhya praṇīya pracarati | vēṣayā tvētyaha | vēṣayā hyenadādatte | pratyuṣṭagṃ rakṣaḥ pratyuṣṭā arataya ityaha | rakṣasā-mapahatyai | dhūrasītyaha | ēṣa vai dhuryōSgniḥ | taṃ yadanupaspṛśyātīyāt | 30 (10)

T.B.3.2.4.4

addhvaryum ca yajamanam ca pradahēt I upaspṛśyātyēti I addhvaryōśca yajamanasya cāpradāhāya II dhūrva tamyōŚsmān dhūrvati tam dhūrva yam vayam dhūrvama ityāha I dvau vāva puruṣau I yam caiva dhūrvati I yaścainam dhūrvati I tāvubhau śucāŚrpayati II tvam dēvānāmasi sasnitamam papritamam juṣṭatamam vahnitamam dēvahūtamamityāha I yajurēvai tat I 31 (10)

T.B.3.2.4.5

ahrutamasi havidrdhāna-mityāhānārtyai | dṛgṃhasva mā hvārityāha dhṛtyai | mitrasya tvā cakṣuṣā prēkṣa ityāha mitratvāya | mā bhērmā samvikthā mā tvā higṃsiṣa-mityāhāhigṃsāyai | yadvai kiṃ ca vātō nābhivāti | tath sarvaṃ varuṇadēvatyam | uru vātāyētyāha | avāruṇamēvainat karōti ||

dēvasya tvā sav<u>i</u>tuḥ prasava ityaha prasatyai laśvinor-bahubhyamityaha laga (10)

T.B.3.2.4.6

aśvinau hi dēvānāmaddhvaryū āstām | pūṣṇō hastābhyāmityāha yatyai | agnayē juṣṭaṃ nirvapāmītyāha | agnaya ēvaināñjuṣṭaṃ nirvapati | triryajuṣā | traya imē lokāḥ | ēṣāṃ lokānāmāptyai | tūṣṇīṃ caturtham | aparimitamēvāvarundhē | sa ēvamēvānupūrvagṃ havīgṃṣi nirvapati | 33 ||

T.B.3.2.4.7

idam dēvānāmidamu nah sahētyāha vyāvṛttyai II sphātyai tvā nārātyā ityāha guptyai I tamasīva vā ēsō Sntascarati I yah parīnahi II suvarabhi vikhyēṣam vaisvānaram jyōtirityāha I suvarēvābhi vi pasyati vaisvānaram jyōtih I dyāvāpṛthivī haviṣi gṛhīta udavēpētām II dṛgṃhantām duryā dyāvāpṛthivyōrityāha I gṛhāṇām dyāvāpṛthivyōr-ddhṛtyai II urvantarikṣa-manvihītyāha gatyai () II adityāstvēpasthē sādayāmītyāha I iyam vā aditih I asyā ēvainadupasthē sādayati II agnē havyagm rakṣasvētyāha guptyai II 34 II (yajñō vā āpō - dhāma praṇīya pracara - tyatīyā - dētad - bāhubhyāmityāha - havigṃṣi nirvapati - gatyai catvāri ca) (A4)

\parallel 3.2.5 anuvākam 5 - vrīhyavaghātah \parallel

T.B.3.2.5.1

indrö vṛtramahann | soʻSpaḥ | abhyamriyata |
tāsām yanmēddhyam yajñiyagm sadevamāsit | tadapodakrāmat |
tē darbhā abhavann | yad-darbhairapa utpunāti |
yā ēva mēddhyā yajñiyāḥ sadevā āpaḥ |
tābhirēvainā utpunāti | dvābhyāmutpunāti | 35 (10)

T.B.3.2.5.2

dvipād-yajamānah pratisthityai I dēvo vah savitot-punātvityaha I savitrprasūta ēvainā utpunāti I acchidrēņa pavitrēņētyaha I asau vā adityoscchidram pavitram I tēnaivainā utpunāti I vasoh sūryasya rasmibhirityaha I prāņā vā āpah I prāņā vasavah I prāņā rasmayah I 36 (10)

T.B.3.2.5.3

prāṇairēva prāṇānth saṃpṛṇakti | sāvitriyarcā | savitrprasūtam mē karmāsaditi | savitrprasūtamēvāsya karma bhavati | pacchō gāyatriyā triṣṣamṛddhatvāya | āpō dēvīragrēpuvō agrēguva ityāha | rūpa-mēvāsāmētan-mahimānam vyācaṣṭē | agra imam yajñam nayatāgrē yajñapatimityāha | agrē ēva yajñam nayanti | agrē yajñapatim | 37 (10)

T.B.3.2.5.4

yuṣmānindro Svṛṇīta vṛtratūye yūyamindramavṛṇīddhvaṃ vṛtratūrya ityaha l vṛtragṃ ha haniṣyannindra āpo vavrē l āpo hēndram vavrirē l sajñāṃ-mēvāsamētath-sāmānaṃ vyācaṣṭē l prokṣitāḥ sthētyaha l tēnāpaḥ prokṣitāḥ l agnaye vo juṣṭaṃ prokṣā-myagnīṣomābhyā-mityaha l vathā dēvatamēvainān prokṣati l trih prokṣati l tryavrddhi yajñah l 38 (10)

T.B.3.2.5.5

athō rakṣasāmapahatyai | śundhaddhvaṃ daivyāya karmaṇē dēvayajyāyā ityāha | dēvayajyāyā ēvaināni śundhati | triḥ prōkṣati | tryāvṛddhi yajñaḥ | athō mēddhyatvāya | avadhūtagṃ rakṣōSvadhūtā arātaya ityāha | rakṣasā-mapahatyai | adityāstvagasītyāha | iyaṃ vā aditiḥ | 39 (10)

T.B.3.2.5.6

asyā ēvainat tvacam karōti | prati tvā pṛthivī vēttvityāha pratiṣṭhityai | purastāt pratīcīnagrīva-muttaralomopastṛṇāti mēddhyatvāya | tasmāt purastāt pratyancaḥ paśavo mēdhamupatiṣṭhantē | tasmāt prajā mṛgam grāhukāḥ | yajnō dēvēbhyo nilāyata | kṛṣṇō rūpam kṛtvā | yat kṛṣṇājinē haviraddhyavahanti |

yajñādēva-tad-yajñam prayunktē | havisōSskandāya | 40 |

T.B.3.2.5.7

adhiṣavaṇamasi vānaspatyamityaha | adhiṣavaṇa-mēvainat karōti | prati tvāSdityāstvagvēttvityaha sayatvāya | agnēstanū-rasītyaha | agnērvā ēṣā tanūḥ | yadōṣadhayaḥ | vācō visarjanamityaha | yadā hi prajā ōṣadhīnā-maśnanti | atha vācaṃ visṛjantē | dēvavītayē tvā gṛhṇāmītyaha | 41 (10)

T.B.3.2.5.8

dēvatābhirēvaināth samādrdhayati | adrirasi vānaspatya ityāha | grāvāṇa-mēvaināt karōti | sa idam dēvēbhyō havyagm sušami šamiṣvētyāhā šāntyai | haviṣkṛdēhītyāha | ya ēva dēvānāgm haviṣkṛtaḥ | tān. hvayati | trirhvayati | triṣatyā hi dēvāḥ | iṣamā vadōrjamā vadētyāha | 42 (10)

T.B.3.2.5.9

iṣamēvorjam yajamānē dadhāti I
dyumadvadata vayagm saghāmtam jēṣmētyāha bhrātrvyābhibhūtyai II
manöḥ śraddhādevasya yajamānasyāsuraghnī vāk I
yajñāyudhēṣu praviṣṭāऽऽsīt I
tēऽsurā yāvantō yajñāyudhānāmudvadatā-mupāśrnvann I
tē parāऽbhavann I tasmāth svānām maddhyeऽvasāya yajēta I
yāvantōऽsya bhrātrvyā yajñāyudhānā-mudvadatā-mupaśrnvanti I
tē parā bhavanti I
uccaiḥ samāhantavā āha vijityai I 43 (10)

T.B.3.2.5.10

vṛṅkta eṣāmindriyaṃ vīryam I śrēṣṭha eṣāṃ bhavati II varṣa vṛddhamasi prati tvā varṣavṛddhaṃ vēttvityaha I varṣavṛddhā vā oṣadhayaḥ I varṣavṛddhā iṣīkāḥ samṛddhyai I yajñagṃ rakṣāggsyanu prāviśann I tānyasnā paśubhyo niravadayanta I tuṣairoṣadhībhyaḥ II parapūtagṃ rakṣaḥ parapūtā arataya ityaha I rakṣasāmapahatyai I 44 (10)

T.B.3.2.5.11

rakṣasam bhagossītyaha I tuṣairēva rakṣagmsi niravadayatē I

```
apa upaspṛśati mēddhyatvāya | vāyurvō vi vinaktvityāha |
pavitram vai vāyuḥ | punātyēvaināh |
antarikṣādiva vā ētē praskandanti | yē śūrpāt |
dēvō vaḥ savitā hiranyapāniḥ pratigṛhṇātvityāha pratiṣṭhityai |
haviṣōSskandāya () | triṣphalīkartavā āha | tryāvṛddhi yajñaḥ |
athō mēddhyatvāya || 45 ||
nayantyagrē yajñapatim - yajñō - Sditi - raskandāya - gṛhṇāmītyāha -
vadētyāha - vijityā - apahatyā - askandāya trīṇi ca) (A5)
```

■ 3.2.6 anuvākam 6 - tandulapēşanam ■

T.B.3.2.6.1

avadhūtagm rakṣō Śvadhūtā arataya ityāha | rakṣasāmapahatyai | adityāstvagasītyāha | iyam vā aditih | asyā ēvainat tvacam karoti | prati tvā pṛthivī vēttvityāha pratiṣṭhityai | purastāt pratīcīnagrīva-muttaralomopastṛṇāti mēddhyatvāya | tasmāt purastāt pratyancah paśavo mēdhamupatiṣṭhantē | tasmāt prajā mṛgam grāhukāh | yajno dēvēbhyo nilāyata | 46 (10)

T.B.3.2.6.2

kṛṣṇō rūpaṃ kṛtvā | yat kṛṣṇājinē haviradhipinaṣṭi | yajñādēva tad yajñaṃ prayunktē | haviṣōskandāya | dyāvāpṛthivī sahāstām | tē śamyāmātramēkamaharvyaitāgṃ śamyāmātramēkamahaḥ | divaḥ skambhanirasi prati tvā sdityāstvagvēttvityāha | dyāvāpṛthivyōr vītyai | dhiṣaṇāsi parvatyā prati tvā divaḥ skambhanirvēttvityāha | dyāvāpṛthivyōr vidhṛtyai | 47 | |

T.B.3.2.6.3

dhiṣaṇā Ssi pārvatēyī prati tvā parvatirvēttvityāha | dyāvāpṛthivyōdrdhṛtyai | dēvasya tvā savituḥ prasava ityāha prasutyai | aśvinör bāhubhyāmityāha | aśvinau hi dēvānāmaddhvaryū āstām | pūṣṇō hastābhyāmityāha yatyai | adhivapāmītyāha | yathādēvata-mēvainānadhi vapati |

dhānyamasi dhinuhi dēvanityaha I ētasya yajuso vīryeņa I 48 (10)

T.B.3.2.6.4

yāvadēkā dēvatā kāmayatē yāvadēkā I tāvadāhutih prathatē I na hi tadasti I yattāvadēva syāt I yāvajjuhōti II prāṇāya tvā Spānāya tvētyaha I prāṇānēva yajamānē dadhāti I dīrghāmanu prasitimāyuṣē dhāmityaha I āyurēvāsmin dadhāti I antarikṣādiva vā ētāni praskandanti () I yāni dṛṣadaḥ I dēvō vaḥ savitā hiraṇyapāṇih prati gṛhṇātvityāha pratiṣṭhityai I haviṣō Sskandāya II asamvapantī pigṃṣāṇūni kurutādityāha mēddhyatvāya II 49 II (nilāyata - vidhṛtyai - vīryēṇa - skandanti catvāri ca) (A6)

■ 3.2.7 anuvākam 7 - kapālopadhānam

T.B.3.2.7.1

dhṛṣṭirasi brahma yacchētyāha dhṛtyai II apāgnē Sgnimāmādam jahi niṣkravyādagm sēdhā devayajam vahētyāha I ya ēvāmātkravyāt I tamapahatya I mēddhyē Sgnau kapālamupadadhāti II nirdagdhagm rakṣō nirdagdhā arātaya ityāha I rakṣāgġsyēva nirdahati I agnivatyupadadhāti I asminnēva lokē jyōtidrdhattē I angāramadhi-vartayati I 50 (10)

T.B.3.2.7.2

antarikṣa ēva jyōtidrdhattē |
ādityamēvāmuṣmin lokē jyōtidrdhattē |
jyōtiṣmantōSsmā imē lokā bhavanti | ya ēvaṃ vēda ||
dhruvamasi pṛthivīṃ dṛgṃhētyāha | pṛthivīmēvaitēna dṛgṃhati |
dhartramasyantarikṣaṃ dṛgṃhētyāha | antarikṣamēvaitēna dṛgṃhati |
dharuṇamasi divaṃ dṛgṃhētyāha | divamēvaitēna dṛgṃhati | 51 (10)

T.B.3.2.7.3

dharmāsi diśō dṛgṃhētyāha I diśa ēvaitēna dṛgṃhati I imānēvaitair lokān dṛgṃhati I

dṛgṃ hantē Ssmā imē lokāḥ prajayā paśubhiḥ l ya ēvaṃ vēda l trīṇyagrē kapālānyupadadhāti l traya imē lokāḥ l ēṣāṃ lokānāmāptyai l ēkamagrē kapālamupadadhāti l ēkaṃ vā agrē kapālaṃ puruṣasya sabhaṃvati l 52 (10)

T.B.3.2.7.4

atha dvē | atha trīṇi | atha catvāri | athāṣṭau | tasmādaṣṭākapālaṃ puruṣasya śiraḥ | yadēvaṃ kapālānyupa dadhāti | yajñō vai prajāpatiḥ | yajñamēva prajāpatigṃ saggskarōti | ātmānamēva tath saggskarōti | tagṃ saggskarātmānam | 53 (10)

T.B.3.2.7.5

amuşmin lōkē Snuparaiti | yadaşṭāvupa dadhāti | gāyatriyā tath saṃmitam | yannava | trivṛtā tat | yad daśa | virājā tat | yadēkādaśa | triṣṭubhā tat | yaddvādaśa | 54 (10)

T.B.3.2.7.6

jagatyā tat | chandaḥ saṃmitāni sa upadadhat kapālāni |
imān lokānanupūrvam diso vidhrtyai dṛgmhati |
athāyuḥ prāṇān prajām pasūn. yajamānē dadhāti |
sajātānasmā abhito bahulān karoti |
citaḥ sthētyāha | yathā yajurēvaitat |
bhṛguṇāmangirasām tapasā tapyaddhvamityāha |
dēvatānā-mēvaināni tapasā tapati | tāni tataḥ saggsthitē () |
yāni gharmē kapālān yupacinvanti vēdhasa iti catuṣpadayarcā
vimuncati | catuṣpādaḥ paśavaḥ |
paśuṣvēvopariṣṭāt pratitiṣṭhati || 55 ||
(vartayati - divamēvaitēna dṛgmhati - sambhavati - tagm saggskṛtamātmānam - dvādaśa - saggsthitē trīni ca) (A7)

■ 3.2.8 anuvākam 8 - purodāśāniṣpādanam

T.B.3.2.8.1

dēvasya tvā savituņ prasava ityaha prasūtyai I asvinor bāhubhyāmityaha I asvinau hi dēvānāmaddhvaryū āstām I pūsņo hastābhyāmityaha yatyai I

samvapamītyaha | yathā dēvatamēvainani samvapati | samāpo adbhiragmata samoṣadhayo rasēnētyaha | āpo vā oṣadhīr-jinvanti | oṣadhayo spo jinvanti | anyā vā ētāsamanyā jinvanti | 56 (10)

T.B.3.2.8.2

tasmādēvamāha |
sagṃ rēvatīr-jagatībhir-madhumatīr-madhumatībhih sṛjyaddhvamityāha |
āpō vai rēvatīh | paśavō jagatīh | ōṣadhayō madhumatīh |
āpa ōṣadhīh paśūn | tānēvāsmā ēkadhā sagṃsṛjya |
madhumatah karōti |
adbhyah pari prajātāh stha samadbhih pṛcyaddhvamiti paryāplāvayati |
yathā suvṛṣṭa imāmanu viṣṛtya | 57 (10)

T.B.3.2.8.3

āpa ōṣadhīrmahayanti | tādṛgēva tat ∥
janayatyai tvā samyaumītyāha | prajā ēvaitēna dādhāra |
agnayë tvāSgnīṣōmābhyāmityāha vyāvṛttyai |
makhasya śirōSsītyāha | yajñō vai makhaḥ | tasyaitacchiraḥ |
yat purodāśaḥ | tasmādēvamāha | 58 (10)

T.B.3.2.8.4

gharmössi viśvāyurityāha I viśvāmēvāyur yajāmānē dadhāti I uru prathasvoru te yajñapatih prathatāmityāha I yajāmānamēva prajayā paśubhih prathayati I tvacām grhņīsvētyāha I sarvāmēvainagm satānum karoti I athāpa ānīya pari mārsti I māgmsa ēva tat tvacām dadhāti I tasmāt tvacā māgmsam channam II gharmo vā ēsossāntah I 59 (10)

T.B.3.2.8.5

adrdhamāsēSdrdhamāsē pravṛjyatē | yat puroḍāśaḥ | sa īśvaro yajamānagṃ śucā pradahaḥ | paryagni karoti | paśumēvainamakaḥ | śāntyā apradāhāya | triḥ paryagni karoti | tryāvṛddhi yajñaḥ | atho rakṣasāmapahatyai || antaritagṃ rakṣoSntaritā arataya ityāha | 60 (10)

T.B.3.2.8.6

rakṣasā-mantarhityai | puroḍāśaṃ vā adhiśritagṃ rakṣāgġsyajighāgṃsann | divi nāko nāmāgnī rakṣohā | sa evāsmād-rakṣāggsyapāhann | dēvastvā savitā śrapayatvityāha | savitrprasūta evainagġ śrapayati | varṣiṣṭhē adhi nāka ityāha | rakṣasāmapahatyai | agnistē tanuvaṃ māsti dhāgityāhānatidāhāya | agnē havyagṃ rakṣasvētyāha guptyai | 61 (10)

T.B.3.2.8.7

avidahantaḥ śrapayatēti vācaṃ visṛjatē |
yajñamēva havīggṣyabhi-vyāhṛtya pratanutē |
purōrucamavidāhāya śṛtyai karōti || mastiṣkō vai purōḍāśaḥ |
taṃ yannābhivāsayēt | āvirmastiṣkaḥ syāt | abhivāsayati |
tasmād-guhā mastiṣkaḥ | bhasmanāSbhi vāsayati |
tasmān māgṃsēnāsthi channam | 62 (10)

T.B.3.2.8.8

vēdēnābhi vāsayati | tasmāt kēśaiḥ śirāḥ channam | akhālatibhāvukō bhavati | ya ēvaṃ vēdā | paśōrvai prātimā purōḍāśāḥ | sa nāyajuṣkā-mabhivāsyāḥ | vṛthēva syāt | iśvarā yajāmānasya paśavaḥ pramētōḥ | saṃ brahmāṇā pṛcyasvētyāha | prāṇā vai brahmā | 63 (10)

T.B.3.2.8.9

prāṇāḥ paśavaḥ | prāṇairēva paśūnth saṃpṛṇakti |
na pramāyukā bhavanti | yajamānō vai purōḍāśaḥ | prajā paśavaḥ purīṣam |
yadēvamabhi vāsayati | yajamānamēva prajayā paśubhiḥ samadrdhayati ||
dēvā vai havir bhṛtvāSbruvann | kasminnidaṃ mrakṣyāmaha iti |
söSgnirabravīt | 64 (10)

T.B.3.2.8.10

mayi tanūḥ saṃnidhaddhvam | ahaṃ vastaṃ janayiṣyāmi | yasmin mrakṣyaddhva iti | tē dēvā agnau tanūḥ saṃ nyadadhata | tasmādāhuḥ | agniḥ sarvā dēvatā iti | sōSngārēṇāpaḥ | abhyapātayat | tata ēkatōSjāyata | sa dvitīyamabhyapātayat | 65 (10)

T.B.3.2.8.11

```
tatö dvitö Sjāyata | sa trtīya-mabhyapātayat | tata-stritö Sjāyata | yadadbhyō Sjāyanta | tadāpyānāmāpyatvam | yadātmabhyō Sjāyanta | tadātmyānā-mātmyatvam | tē dēvā āpyēṣvamrjata | āpyā amrjata sūryābhyuditē | sūryābhyuditah sūryābhinimruktē | 66 (10)
```

T.B.3.2.8.12

sūryābhinimruktaḥ kunakhini | kunakhī śyāvadati | śyāvadannagradidhiṣau | agradidhiṣuḥ parivittē | parivittō virahaṇi | vīrahā brahmahaṇi | tadbrahmahaṇaṃ nātyacyavata | antarvēdi ninayatyavaruddhyai | ulmukēnābhi gṛhṇāti śṛtatvāya | śṛtakāmā iva hi dēvāḥ () | 67 | (anyā jinvan-tyanuviṣṛtyai-vamā-hāśānta-āha-guptyai-channaṃ - brahmā-bravīddvitīyamabhyapātayath-sūryābhinimruktē-dēvāḥ) (A8)

■ 3.2.9 anuvākam 9 - vēdikaraņam

T.B.3.2.9.1

dēvasya tvā savituh prasava iti sphyamādattē prasūtyai lasvinor-bāhubhyāmityaha lasvinau hi dēvānamaddhvaryū āstām lpūsno hastabhyāmityaha yatyai ladada indrasya bāhurasi daksina ityaha lindriyamēva yajamānē dadhāti lsahasrabhrstih satatējā ityaha lrūpamēvāsyaitan-mahimānam vyācastē lvāyuh los (10)

T.B.3.2.9.2

tēja ēvāsmin dadhāti | viṣādvai nāmāsura āsīt | soʻsbibhēt | yajñēna mā dēvā abhibhaviṣyantīti | sa pṛthivīmabhyavamīt | sā Smēddhyā Sbhavat | athō yadindro vṛtramahann | tasya lōhitam pṛthivīmanu vyadhāvat | sā Smēddhyā Sbhavat | pṛthivi dēvayajanītyāha | 69 (10)

T.B.3.2.9.3

mēddhyāmēvainām dēvayajanīm karōti |
ōṣaddhyāstē mūlam mā higṃsiṣamityāha | ōṣadhīnā-mahigṃsāyai ||
vrajam gaccha gosthānamityāha | chandāgṃsi vai vrajō gosthānaḥ |
chandāgġsyēvāsmai vrajam gosthānam karōti || varṣatu tē dyaurityāha |
vṛṣṭirvai dyauḥ | vṛṣṭimēvāvarundhē ||
badhāna dēva savitaḥ paramasyām parāvatītyāha | 70 (10)

T.B.3.2.9.4

dvau vāva puruṣau | yaṃ caiva dvēṣṭi | yaścainaṃ dvēṣṭi | tāvubhau baddhnāti paramasyāṃ parāvati śatēna pāśaiḥ | yöŚsmān dvēṣṭi yaṃ ca vayaṃ dviṣmastamatō mā maugityāhānimruktyai | ararurvai nāmāsura āsīt | sa pṛthivyāmupamluptōŚśayat | taṃ dēvā apahatōŚraruḥ pṛthivyā iti pṛthivyā apāghnann | bhrātṛvyō vā araruḥ | apahatōŚraruḥ pṛthivyā iti yadāha | 71 (10)

T.B.3.2.9.5

bhrātṛ̈vyamēva pṛ̈thi̯vyā apahanti | tēSmanyanta | divam vā ayami̯taḥ patiṣyatīti | tamararüstē divam mā skāniti divah paryabādhanta | bhrātṛ̈vyō vā araruḥ | ararüstē divam mā skāniti yadāha | bhrātṛ̈vyamēva divaḥ paribādhate | stamba yajur harati | pṛthi̯vyā ēva bhrātṛ̈vya-mapahanti | dvi̯tīyagm harati | 72 (10)

T.B.3.2.9.6

antarikṣādēvaina-mapahanti | tṛtīyagṃ harati | diva ēvaina-mapahanti | tūṣṇīṃ caturthagṃ harati | aparimitādēvaina-mapahanti | asurāṇāṃ vā iyamagra āsīt | yāvadāsinaḥ parā paśyati | tāvad-dēvānām | tē dēvā abruvann | astvēva nōSsyāmapīti | 73 (10)

T.B.3.2.9.7

kyanno dasyatheti | yavathsvayam parigṛhṇītheti | tē vasavastvēti dakṣiṇataḥ paryagṛhṇann | rudrāstvēti paścāt | ādityā-stvētyuttarataḥ | tesgninā prāncosjayann | vasubhir dakṣiṇā | rudraiḥ pratyancaḥ | ādityairudancaḥ | yasyaivaṃ viduṣō vēdiṃ pari gṛhṇanti | 74 (10)

T.B.3.2.9.8

bhavatyatmana | parassya bhratrvyo bhavati | devasya savituh sava ityaha prasutyai | karma krivanti vedhasa ityaha | isitagm hi karma krivate | prthivyai meddhyam cameddhyam ca vyudakramatam | pracīna-mudicīnam meddhyam | pratīcīnam daksina smēddhyam | pratīcīnam pravanam karoti | meddhyam vanam karoti | 75 (10)

T.B.3.2.9.9

prāncau vēdyagm sāvunnayati | āhavanīyasya parigrhītyai | pratīcī śrōṇī | gārhapatyasya parigrhītyai | athō mithunatvāya | uddhanti | yadēvāsyā amēddhyam | tadapahanti | uddhanti | tasmādōṣadhayah parābhavanti | 76 (10)

T.B.3.2.9.10

mūlam chinatti | bhrātrvyasyaiva mūlam chinatti | mūlam vā atitisthad-raksāggsyanūt pipatē | yaddhastena chindyāt | kunakhinīh prajāh syuh | sphyēna chinatti | vajrō vai sphyah | vajrēnaiva yajñād-raksāggsyapahanti | pitrdēvatyā Stikhātā | iyatīm khanati | 77 (10)

T.B.3.2.9.11

prajāpatinā yajñamukhēna saṃmitām | vēdirdēvēbhyō nilāyata | tāṃ caturaṅgulē Snvavindann | tasmāccaturaṅgulaṃ khēyā | caturaṅgulaṃ khanati | caturaṅgulē hyōṣadhayaḥ pratitiṣṭhanti | āpratiṣṭhāyai khanati | yajamānamēva pratiṣṭhāṃ gamayati | dakṣiṇatō varṣiyasīṃ karōti | dēvayajanasyaiva rūpamakaḥ | 78 (10)

T.B.3.2.9.12

puriṣavatīm karōti | prajā vai paśavaḥ puriṣam | prajayaivainam paśubhiḥ puriṣavantam karōti | uttaram parigrāham parigrhṇāti | ētāvatī vai pṛthivī | yāvatī vēdiḥ | tasyā ētāvata ēva bhrātṛvyam nirbhajya | ātmana uttaram parigrāham parigrhṇāti | rta-masyṛtasadana-masyṛtasrīrasītyāha | yathā yajurēvai tat | 79 |

T.B.3.2.9.13

krūramiva vā ētat karōti I yadvēdim karōti I dhā asi svadhā asīti yōyupyatē śāntyai I urvī cāsi vasvi cāsītyāha I urvīmēvainām vasvim karōti I purā krūrasya visrpo viraphśinnityāha mēddhyatvāya I udādāya pṛthivīm jīradānuryāmairayam candramasi svadhābhirityāha I yadēvāsyā amēddhyam I tadapahatya I mēddhyām dēvayajanīm kṛtvā I 80 (10)

T.B.3.2.9.14

yadadaścandramasi meddhyam I tadasyamerayati I tam dhīraso anudrsya yajanta ityāhānukhyātyai II prokṣaṇīrāsadaya I iddhmābarhi-rupasādaya I sruvam ca srucasca saṃmṛḍḍhi I patnīgm saṃnahya I ājyenodehītyahānupūrvatayai I prokṣaṇīrāsadayati I āpo vai rakṣoghnīh I 81 (10)

T.B.3.2.9.15

rakṣasamapahatyai | sphyasya vartmanth-sādayati | yajñasya santatyai | uvāca hāsitō daivalaḥ | ētāvatīrvā amuṣmin loka āpa āsann | yāvatīḥ prōkṣaṇīriti | tasmād bahvīrāsādyāḥ | sphyamudasyanh | yaṃ dviṣyāttaṃ dhyayēt | śucaivaina-marpayati () | 82 | (vai vāyu - rāha - parāvatītyāhā - ha - dvitīyagṃ hara - tīti - parigṛhṇanti - dēvayajanīṃ karōti - bhavanti - khanatya - ka - rētat - kṛtvā - rakṣoghnī - rarpayati) (A9)

∥ 3.2.10 anuvākam 10 - idhmābarhiḥ sādanam ∥

T.B.3.2.10.1

vajrō vai sphyaḥ | yadanvañcam dhārayet | vajrē Sddhvaryuḥ kṣaṇvīta | purastāt tiryañcam dhārayati | vajrō vai sphyaḥ | vajreṇaiva yajñasya dakṣiṇatō rakṣāggsyapahanti | agnibhyām prācasca pratīcasca | sphyēnōdīcascā-dharācasca | sphyēna vā ēṣa vajrēṇāsyai pāpmānam bhrātrvya-mapahatya | utkarē Sdhi pravrscati | 83 (10)

T.B.3.2.10.2

T.B.3.2.10.3

yat purastāt pratya-gupasādayēt | anyatrāhutipathādiddhmam pratipādayēt | prajā vai barhiḥ | aparāddhnuyād-barhiṣā prajānām prajananam | paścāt-prāgupasādayati | āhutipathēnēddhmam pratipādayati | sapramtyeva barhiṣā prajānām prajananamupaiti | dakṣiṇamiddhmam | uttaram bara.hiḥ | ātmā vā iddhmaḥ () | prajā barhiḥ | prajā hyātmana uttaratarā tīrthē | tatō mēdhamupanīya | yathā dēvatamēvainat-pratiṣṭhāpayati | pratitiṣṭhati prajayā paśubhir yajamānaḥ | 85 | (vṛścati - sādayē - diddhmaḥ pañca ca) (A10)

Prapaataka Korvai with starting ords Of 1 tO 10 Anuvaakams:-

(tṛtīyasyāṃ - dēvasyāśvaparśuṃ yō vai - pūrvēdyuḥ - karmaṇē vā - mindrō vṛtramahanth soʻSpō - Svadhūtaṃ - dhṛṣṭir - dēvasyētyāha samvapāmi - dēvasya sphyamādadē - vajrō vai sphyō daśa)

Korvai with starting ords Of 1, 11, 21 SEriEs Of Dasinis :-

(tṛtīyasyām - yajñasyānatirēkāya - pavitravatya - dhvaryum cā - dhiṣavaṇa-masya - ntarikṣa ēva - rakṣasāmantarhityai - dvau vāva puruṣō - yadadaś-candramasi mēddhyam pañcāsitiḥ)

First and Last ord 3rd astakam 2nd phrapatakam :- (trtīyasyam - yajamanah)

∥ harih ōm ∥

∥ kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaņē tṛtīyāṣṭakē dvitīyaḥ prapāṭhakaḥ samāptaḥ ∥

ōṃ namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōṃ

■ 3.3.1 anuvākam 1 - strukhsammārgah

T.B.3.3.1.1

pratyuṣṭagṃ rakṣaḥ pratyuṣṭā arātaya ityāha l rakṣasā-mapahatyai l agnērvastējiṣṭhēna tējasā niṣṭapāmītyāha mēddhyatvāya l srucaḥ saṃmārṣṭi l sruvamagrē l pumāgṃ samēvābhyaḥ saggśyati mithunatvāya l atha juhūm l athopabhṛtam l atha dhruvām l asau vai juhūḥ l 1 (10)

T.B.3.3.1.2

antarikṣamupabhṛt | pṛthivī dhruvā | imē vai lokāḥ srucaḥ | vṛṣṭiḥ samāṃrjanāni | vṛṣṭirvā imān lokānanupūrvaṃ kalpayati | tē tataḥ klṛptāḥ samēdhantē | samēdhantē Ssmā imē lokāḥ prajayā paśubhiḥ | ya ēvaṃ vēda | yadi kāmayēta varṣukaḥ parjanyaḥ syāditi | agrataḥ saṃmṛjyāt | 2 (10)

T.B.3.3.1.3

vṛṣṭimēva niyacchati | avācīnāgrā hi vṛṣṭiḥ | yadi kāmayētāvarṣukaḥ syāditi | mūlataḥ saṃmṛjyāt | vṛṣṭimēvōdyacchati | tadu vā āhuḥ | agrata ēvōpariṣṭāth saṃmṛjyāt | mūlatōSdhastāt | tadanupūrvaṃ kalpatē | varṣukō bhavatīti || 3 ||

T.B.3.3.1.4

prācīmabhyākārām | agrairantarataḥ | ēvamiva hyannamadyatē | athō agrādvā ōṣadhīnāmūrjaṃ prajā upajīvanti | ūrja ēvā-nnādyasyāvaruddhyai | adhastāt pratīcīm | daṇḍamuttamataḥ | mūlēna mūlaṃ pratiṣṭhityai | tasmādaratnau prāncyupariṣṭāl lōmāni | pratyancyadhastāt | 4 (10)

T.B.3.3.1.5

srugghyėsā | prāṇō vai sruvaḥ | juhūrdakṣiṇō hastaḥ | upabhṛthsavyaḥ | ātmā dhruvā | annagṃ samāṃrjanāni | mukhatō vai prāṇō pānō bhūtvā | ātmānamannam pravisya | bāhyatastanuvagṃ subhayati | tasmāth sruvamēvāgrē saṃmārṣṭi () | mukhatō hi prāṇō pānō bhūtvā | ātmānamanna-māvisati | tau praṇāpānau | avyadrdhukaḥ prāṇāpānābhyāṃ bhavati | ya ēvaṃ vēda | 5 | (juhur - mṛjyād - bhavatīti - pratyancyadhastān - mārṣṭi panca ca) (A1)

∥ 3.3.2 ānuvākaṃ 2 - sammārjanānāmagnau praharaṇam ∥

T.B.3.3.2.1

divaḥ śilpamavatatam | pṛthivyāḥ kakubhi śritam |
tēna vayagṃ sahasraval.śēna |
sapatnam nāśayāmasi svāhēti srukhsamāmrjanānyagnau praharati |
āpō vai darbhāḥ | rūpamēvaiṣāmētan mahimānam vyācaṣṭē |
anuṣṭubharcā | ānuṣṭubhaḥ prajāpatiḥ | prājāpatyō vēdaḥ |
vēdasyāgragġ srukhsamāmrjanāni | 6 (10)

T.B.3.3.2.2

svēna<u>i</u>vainān<u>i</u> chandasā | svayā dēvatayā samadrdhayati | athō ṛgvāva yōṣā | darbhō vṛṣā | tanmithunam | mithunamēvāsya tad-yajñē karōti prajananāya | prajāyatē prajayā paśubhir-yajamānaḥ | tānyēkē vṛthaivāpāsyanti | tattathā na kāryam | ārabdhasya yajñiyasya karmaṇaḥ sa vidōhaḥ | 7 (10)

T.B.3.3.2.3

yadyėnāni paśavösbhitisthėyuh I na tat paśubhyah kam I adbhirmär-jayitvotkare nyasyet I yadvai yajñiyasya karmanosnyatrahutībhyah santisthate I utkaro vāva tasya pratisthā I etāgm hi tasmai pratisthām dēvāh samabharann I yadadbhirmārjayati I tena śāntam I yadutkare nyasyati I pratisthāmēvaināni tad-gamayati I 8 (10)

T.B.3.3.2.4

```
pratitisthati prajayā paśubhiryajamānaḥ ‖ athö stambasya vā ētad-rūpam ‖ yath srukhsamāṃrjanāni ‖ stambasō vā ōṣadhayaḥ ‖ tāsāṃ jaratkakṣē paśavō na ramantē ‖ apriyō hyēṣāṃ jaratkakṣaḥ ‖ yāvadapriyō ha vai jaratkakṣaḥ paśūnām ‖ tāvadapriyaḥ paśūnāṃ bhavati ‖ yasyaitānyanyatrāgnēr-dadhati ‖ navadāvyāsu vā ōṣadhīṣu paśavō ramantē ‖ 9 (10)
```

T.B.3.3.2.5

navadāvo hyeṣām priyaḥ | yāvatpriyo ha vai navadāvaḥ paśūnām | tāvatpriyaḥ paśūnām bhavati | yasyaitānyagnau praharanti | tasmādētānyagnāvēva praharēt | yatarasminth-sammriyat | paśūnām dhṛtyai | yō bhūtānāmadhipatiḥ | rudrastanticarō vṛṣā | paśūnasmākam mā higṃsīḥ () | ētadastu hutam tava svāhētyagni samāmrjanānyagnau praharati | ēṣā vā ētēṣām yōniḥ | ēṣā pratiṣṭhā | svāmēvaināni yōnim | svām pratiṣṭhām gamayati | pratitiṣṭhati prajayā paśubhiryajamānaḥ | 10 | (vēdasyāgragġ srukhsamāmrjanāni - vidōhō - gamayati - paśavō ramantē - higṃsīḥ ṣaṭca) (A2)

■ 3.3.3 anuvākam 3 - patnīsamnahanam

T.B.3.3.3.1

ayajño vā ēṣaḥ | yoʻSpatnīkaḥ | na prajāḥ prajāyērann | patnyanvāstē | yajñamēvākaḥ | prajānām prajananāya | yat tiṣṭhantī sanaṃhyėta | priyaṃ jñātigṃ rundhyāt | āsinā saṃnahyatē | āsinā hyėsā vīryaṃ karōti | 11 (10)

T.B.3.3.3.2

yat paścāt-prācyanvāsita | anayā samadam dadhīta | dēvānām patniyā samadam dadhīta | dēśād-dakṣiṇata udīcyanvāstē | ātmanō gōpīthāya | āśāsānā saumanasamityāha | mēddhyāmēvainām kēvalīm kṛtvā | āśiṣā samadrdhayati |

agnēranuvratā bhūtvā samnahyē sukrtāya kamityaha lētadvai patniyai vratopanayanam l 12 (10)

T.B.3.3.3.3

tēnaivainām vratamupanayati | tasmādāhuḥ | yaścaivam vēda yaścana | yōktramēva yutē | yamanvāstē | tasyāmuşmin lōkē bhavatīti yōktrēņa | yad yōktram | sa yōgaḥ | yadāstē | sa kṣēmaḥ | 13 (10)

T.B.3.3.3.4

yōgakṣēmasya klṛptyai | yuktaṃ kriyātā āśīḥ kāmē yujyātā iti | āśiṣaḥ samṛddhyai | granthiṃ grathnāti | āśiṣa ēvāsyāṃ parigṛhṇāti | pumān. vai granthiḥ | strī patnī | tan mithunam | mithunamēvāsya tad-yajñē karōti prajananāya | prajāyatē prajayā paśubhir yajamānaḥ | 14 (10)

T.B.3.3.3.5

athō adrdhō vā ēṣa ātmanaḥ | yat patnī |
yajñasya dhṛtyā aśithilaṃbhāvāya ||
suprajasastvā vayagṃ supatnīrupasēdimētyāha |
yajñamēva tan mithunī karōti | ūnēstiriktaṃ dhīyātā iti prajātyai ||
mahīnāṃ payōssyōṣadhīnāgṃ rasa ityāha |
rūpamēvāsyai-tanmahimānaṃ vyācaṣṭē |
tasya tēskṣiyamāṇasya nirvapāmi dēvayajyāyā ityāha |
āśiṣamēvaitāmāśāstē () || 15 ||
(karōti - vratōpanayanaṃ - kṣēmō - yajamānaḥ - śāstē) (A3)

\parallel 3.3.4 anuvākam 4 - ājyōtpavanam \parallel

T.B.3.3.4.1

ghṛtaṃ ca vai madhu ca prajāpatirāsīt | yatō maddhvasīt | tatah prajā asrjata | tasmān madhuṣi prajananamivāsti | tasmān madhuṣā na pracaranti | yatayāma hi | ājyēna pracaranti | yajñō vā ājyām | yajñēnaiva yajñam pracarantyayātayāmatvāya |

patnyavė̇̃kṣatė | 16 (10)

T.B.3.3.4.2

mithunatvāya prajātyai | yadvai patnī yajñasya karōti | mithunam tat | athō patniyā ēvaiṣa yajñasyānvārambhōSnavacchittyai | amēddhyam vā ētat karōti | yat patnyavēkṣatē | gārhapatyē Sdhiśrayati mēddhyatvāya | āhavanīya-mabhyuddravati | yajñasya santatyai | tējōSsi tējōSnu prēhītyāha | 17 (10)

T.B.3.3.4.3

tējō vā agniḥ l tēja ājyām l tējasaiva tējaḥ samadrdhayati l agnistē tējō mā vinaidityāhāhigṃsāyai l sphyasya vartmanth sādayati l yajñasya santatyai l agnērjihvāssi subhūrdēvānāmityāha l yathā yajurēvaitat l dhāmnēdhāmnē dēvēbhyō yajuṣēyajuṣē bhavētyāha l āśiṣamēvaitāmāśāstē l 18 l

T.B.3.3.4.4

tadvā ataḥ pavitrabhyāmēvot punāti | yajamāno vā ājyām | prāṇāpānau pavitre | yajamāna ēva praṇāpānau dadhāti | punarāhāram | ēvamiva hi praṇāpānau sacaṃrataḥ | śukramasi jyōtirasi tējossītyāha | rūpamēvāsyai tan mahimānaṃ vyācaṣṭē | triryajuṣā | traya imē lokāḥ | 19 (10)

T.B.3.3.4.5

ēṣāṃ lokānāmāptyai | triḥ | tryavrddhi yajñaḥ | atho mēddhyatvāya | athājyavatībhyāmapaḥ | rūpamēvāsāmētad-varṇaṃ dadhāti | api vā utāhuḥ | yatha ha vai yōṣā suvarṇagṃ hiraṇyaṃ pēśalaṃ bibhratī rūpāṇyāstē | ēvamētā ētarhīti | āpō vai sarvā dēvatāḥ | 20 (10)

T.B.3.3.4.6

ēṣā hi viśvēṣāṃ dēvānāṃ tanūḥ | yadājyām | tatrōbhayörmīmāgṃsā | jāmi syāt | yad-yajuṣāऽSjyaṃ yajuṣāऽpa utpunīyāt | chandasāऽpa utpunātyajāmitvāya | atho mithunatvāya | sāvitriyarcā | savitrprasūtaṃ mē karmāsaditi |

savitrprasūtamevāsya karma bhavati () |
paccho gayatriyā triḥ şamrddhatvāya | adbhirēvauṣadhīḥ samnayati |
ōṣadhībhiḥ paśūn | paśubhiryajamānam |
śukram tva śukrāyām jyōtistva jyōtiṣyarcistva Srciṣītyaha
sarvatvāya | paryaptya anantarāyāya | 21 |
(īksata-āha-śāstē-lōkā - dēvatā - bhavati satca) (A4)

■ 3.3.5 anuvākam 5 - ājyagrahanam

T.B.3.3.5.1

dēvāsurāḥ samyattā āsann |
sa ētamindra ājyasyāvakāśa-mapasyat | tēnāvaikṣata |
tato dēvā abhavann | parāssurāḥ | ya ēvaṃ vidvānājya-mavēkṣatē |
bhavatyātmanā | parāssya bhrātrvyō bhavati | brahmavādino vadanti |
yadājyēnānyāni havīggṣya-bhighārayati | 22 (10)

T.B.3.3.5.2

atha kēnājyamiti | satyēnēti brūyāt | cakṣurvai satyam | satyēnaivainada-bhighārayati | īśvarō vā ēṣosandhō bhavitōḥ | yaścakṣuṣā ऽऽjyamavēkṣatē | nimīlyāvēkṣēta | dādhārātmañcakṣuḥ | abhyājyam ghārayati | ājyam grhṇāti | 23 (10)

T.B.3.3.5.3

chandāgṃ́si vā ājyam | chandāgġsyēva pri̇̄nāti | caturjuhvāṃ gṛ̇̀hṇāti | catuṣpādaḥ paśavaḥ | paśūnēvāvarundhē | aṣṭāvupabhṛti | aṣṭākṣarā gāyatrī | gāyatraḥ prāṇaḥ | prāṇamēva paśuṣu dadhāti | catudrdhruvāyam | 24 (10)

T.B.3.3.5.4

catuṣpādaḥ paśavaḥ | paśuṣvē-vōpariṣṭāt-pratitiṣṭhati | yajamānadēvatyā vai juhūḥ | bhrātṛvyadēvatyōpabhṛt | caturjuhvāṃ gṛhṇanbhūyō gṛhṇīyāt | aṣṭāvupabhṛti gṛhṇan kanīyaḥ | yajamānāyaiva bhrātṛvyamupastiṃ karōti || gaurvai srucaḥ | caturjuhvāṃ gṛhṇāti | tasmāccatuṣpadī | 25 (10)

T.B.3.3.5.5

```
aṣṭāvupabhṛti | tasmādaṣṭāśaphā | catudrdhruvāyām | tasmāccatuḥ stanā | gāmēva tath saggskarōti | sāऽsmai saggskrtēṣamūrjam duhē | yajjuhvām grhṇāti | prayājēbhyastat | yadupabhṛti | prayājānūyājēbhyastat () | sarvasmai vā ētad-yajñāya grhyatē | yaddhruvāyāmājyam || 26 || (abhighārayati - grhṇāti - dhruvāyām - catuṣpadī - prayājānūyājēbhyastad dvē ca) (A5)
```

■ 3.3.6 anuvākam 6 - strukhsādanam

T.B.3.3.6.1

```
āpō dēvīragrēpuvō agrēguva ityāha | rūpamēvāsāmētan-mahimānam vyācaṣṭē |
agra imam yajñam nayatāgrē yajñapatimityāha |
agra ēva yajñam nayanti | agrē yajñapatim |
yuṣmānindro Svṛṇīta vṛtratūryē yūyamindramavṛṇīddhvam vṛtratūrya ityāha |
vṛtragṃ ha haniṣyannindra āpō vavrē | āpō hēndram vavrirē |
sajñāṃ-mēvāsā-mētath-sāmānam vyācaṣṭē |
prōkṣitāḥ sthētyāha | 27 (10)
```

T.B.3.3.6.2

tēnāpah prōkṣitāh I agnir dēvēbhyō nilāyata I kṛṣṇō rūpam kṛtvā I sa vanaspatīn prāviśat I kṛṣṇō Ssyākharēṣṭhō Sgnayē tvā svāhētyāha I agnaya ēvainam juṣṭam karōti I athō agnērēva mēdhamavarundhē I vēdirasi barhiṣē tvā svāhētyāha I prajā vai barhiḥ I pṛthivī vēdiḥ I 28 (10)

T.B.3.3.6.3

prajā ēva pṛthivyām pratiṣṭhāpayati |
barhirasi srugbhyastvā svāhētyāha | prajā vai barhiḥ |
yajamānaḥ srucaḥ | yajamānamēva prajāsu pratiṣṭhāpayati ||
divē tvāSntarikṣāya tvā pṛthivyai tvēti barhirāsādya prōkṣati |

ēbhya ēvainām lōkēbhyaḥ prōkṣāti l atha tatāḥ saha srucā purastāt pratyañcām granthim pratyukṣati l prajā vai barhiḥ l yathā sūtyai kāla āpāḥ purastād-yanti l 29 (10)

T.B.3.3.6.4

tādṛgēva tat | svadhā pitṛbhya ityāha | svadhākārō hi pitṛṇām | ūrgbhava barhiṣadbhya iti dakṣiṇāyai śrōṇērōttarasyai ninayati santatyai | māsā vai pitaro barhiṣadaḥ | māsānēva priṇāti | māsā vā ōṣadhīr-vadrdhayanti | māsāḥ pacanti samṛddhyai | anatiskandan. ha parjanyo varṣati | yatraitadēvaṃ kriyate | 30 | |

T.B.3.3.6.5

ūrjā pṛthivīm gacchatētyāha | pṛthivyāmēvōrjam dadhāti | tasmāt pṛthivyā ūrjā bhuñjatē | granthim visragṃsayati | prajanayatyēva tat | ūdrdhvam prāncamudgūdham pratyancamāyacchati | tasmāt prācīnagṃ rēto dhīyatē | pratīcāḥ prajā jāyantē ∥ viṣṇōḥ stūpōSsītyāha | yajnō vai viṣṇuḥ | 31 (10)

T.B.3.3.6.6

yajñasya dhṛtyai | purastāt prastaram gṛhṇāti | mukhyamēvainam karōti | iyantam gṛhṇāti | prajāpatinā yajñamukhēna saṃmitam | iyantam gṛhṇāti | yajñaparuṣā saṃmitam | iyantam gṛhṇāti | ētāvadvai puruṣē vīryam | vīrya saṃmitam | 32 (10)

T.B.3.3.6.7

aparimitam gṛhṇāti | aparimitasyāvaruddhyai | tasmin pavitrē apisṛjati | yajamānō vai prastaraḥ | prāṇāpānau pavitrē | yajamāna ēva praṇāpānau dadhāti | ūrṇāmradasam tvā stṛṇāmītyāha | yathāyajurēvai tat | svāsastham dēvēbhya ityāha | dēvēbhya ēvainath svāsastham karōti | 33 (10)

T.B.3.3.6.8

barhiḥ stṛṇāti | prajā vai barhiḥ | pṛthivī vēdiḥ | prajā ēva pṛthivyāṃ pratiṣṭhāpayati | anatidṛśnagg stṛṇāti | prajayaivainam paśubhiranatidṛśnam karōti |

dhārayan prastaram paridhīn pari dadhāti | yajamānō vai prastarah | yajamāna ēva tath svayam paridhīn pari dadhāti || gandharvossi viśvāvasurityāha | 34 (10)

T.B.3.3.6.9

viśvamevayur-yajamane dadhati I indrasya bahurasi daksina ityaha I indriyameva yajamane dadhati I mitravarunau tvottaratah paridhattamityaha I pranapanau mitravarunau I pranapana-vevasmin dadhati I sūryastva purastat patvityaha I raksasa-mapahatyai I kasyastoidabhisastya ityaha I aparimitadevainam pati II 35 II

T.B.3.3.6.10

vītihötram tvā kava ityāha I agnimēva hōtrēņa samādrdhayati I dyumantagm samādhīmahītyāha samāddhyai I agnē bṛhantāmaddhyara ityāha vṛddhyai I viśō yantrē stha ityāha I viśām yatyai I udīcīnāgrē nidādhāti pratiṣṭhityai I vasūnāgm rudrānā-mādityānāgm sadasi sīdētyāha I dēvatānāmēva sadanē prastaragm sādayati II juhūrāsi ghṛtācī nāmnētyāha I 36 (10)

T.B.3.3.6.11

asau vai juhūḥ | antarikṣamupabhṛt | pṛthivī dhruvā |
tāsāmētadēva priyam nāma | yad-ghṛtācīti | yad-ghṛtācītyāha |
priyēṇaivainā nāmnā sādayati |
ētā asadanth-sukṛtasya lōka ityāha |
satyam vai sukṛtasya lōka |
satyam vai sukṛtasya lōkā sādayati () |
tā viṣṇō pāhītyāha | yajñō vai viṣṇuḥ | yajñasya dhṛtyai |
pāhi yajñam pāhi yajñapatim pāhi mām yajñaniyamityāha |
yajñāya yajamānāyātmanē | tēbhya ēvāsiṣamāsāstē Snārtyai | 37 |
(sthētyāha - pṛthivī vēdir - yanti - kriyatē - viṣṇur - vīryasammitam - karō - tyāha - pāti - nāmnētyāha - lōkē sādayati ṣaṭca) (A6)

\parallel 3.3.7 anuvākam 7 - āghārah \parallel

T.B.3.3.7.1

agninā vai hōtrā | dēvā asurā-nabhyabhavann | agnayē samiddhyamānāyā-nubrūhītyāha bhrātrvyābhibhūtyai | ēkavigṃśati-middhmadārūṇi bhavanti | ēkavigṃśō vai puruṣaḥ | puruṣaṣyāptyai | pañcadaśēddhmadārūṇya-bhyādadhāti | pañcadaśa vā adrdhamāsasya rātrayaḥ | adrdhamāsaśaḥ samvathsara āpyatē | trīn-pari-dadhāti | 38 (10)

T.B.3.3.7.2

ūdrdhvē samidhāvādadhāti | anūyājēbhyah samidhamatisinasti | saṭthsaṃ padyantē | ṣaḍvā rtavah | rtūnēva prināti | vēdēnopavājayati | prājāpatyo vai vēdah | prājāpatyah prāṇah | yajamāna āhavanīyah | yajamāna ēva prāṇaṃ dadhāti | 39 (10)

T.B.3.3.7.3

trirupavajayati | trayo vai pranah | prananevasmin dadhati | vedenopayatya sruvena prajapatya-maghara-magharayati | yajño vai prajapatih | yajñameva prajapatim mukhata arabhate | atho prajapatih sarva devatah | sarva eva devatah prinati | agnimagnit tristrih sammṛḍḍhītyaha | tryavṛddhi yajñah | 40 (10)

T.B.3.3.7.4

athō rakṣasāmapahatyai | paridhīnth-saṃmārṣṭi | punātyēvaināṅ | tristriḥ saṃmārṣṭi | tryāvrddhi yajñaḥ | athō mēddhyatvāya | athō ētē vai dēvāśvāḥ | dēvāśvānēva tath saṃmārṣṭi | suvargasya lōkasya samaṣṭyai | asīnōSnya-māghāra-māghārayati | 41 (10)

T.B.3.3.7.5

tiṣṭhannanyam | yathāsno vā rathamvā yuñjyāt | ēvamēva tadaddhvaryur-yajñam yunakti | suvargasya lōkasyābhyūdhyai | vahantyēnam grāmyāh paśavah | yaēvam vēda | bhuvanamasi viprathasvētyāha | yajño vai bhuvanam | yajña ēva yajamānam prajayā paśubhih prathayati | agnē yaṣṭaridam nama ityāha | 42 (10)

T.B.3.3.7.6

agnirvai dēvānām yaṣṭā | ya ēva dēvānām yaṣṭā |
tasmā ēva namaskarōti ||
juhvēhyagnistvā hvayati dēvayajyāyā upabhṛdēhi dēvastvā savitā hvayati
dēvayajyāyā ityāha |
āgnēyī vai juhūḥ | sāvitryupabhṛt | tābhyāmēvainē prasūta ādattē ||
agnāviṣṇū mā vāmavakramiṣamityāha |
agniḥ purastāt | viṣṇuryajñaḥ paścāt | 43 (10)

T.B.3.3.7.7

tābhyāmēva prati procyātyākrāmati | vijihāthām mā mā saṃtāptamityāhāhigṃsāyai | lokam mē lokakṛtau kṛṇutamityāha | āśiṣamēvaitāmāśāstē | viṣṇōḥ sthānamasītyāha | yajño vai viṣṇuḥ | ētat khalu vai dēvānā-maparājita-māyatanam | yadyajñaḥ | dēvānāmēvāparājita āyatanē tiṣṭhati | tia indro akṛṇōd-vīryāṇītyāha | 44 (10)

T.B.3.3.7.8

indriyamēva yajamānē dadhāti | samārabhyodrdhvo addhvaro divisprsamityāha vrddhyai | āghāra-māghāryamāṇamanu samārabhya | ētasmin kālē dēvāḥ suvargaṃ lokamāyann | sākṣādēva yajamānaḥ suvargaṃ lokamēti | athō samrddhēnaiva yajñēna yajamānaḥ suvargaṃ lokamēti | ahruto yajño yajñapatērityāhānārtyai | indrāvānth-svāhētyāha | indriyamēva yajamānē dadhāti | bṛhadbhā ityāha | 45 (10)

T.B.3.3.7.9

suvargō vai lokō bṛhadbhāḥ | suvargasya lokasya samaṣṭyai | yajamānadēvatya vai juhūḥ | bhrātṛvyadēvatyopabhṛt | prāṇa aghāraḥ | yath sagasparsayat | bhrātṛvyēssya prāṇaṃ daddhyāt | asagasparsayannatyākrāmati | yajamāna ēva prāṇaṃ dadhāti | pāhimasgnē duścaritādā mā sucaritē bhajētyāha | 46 (10)

T.B.3.3.7.10

agnirvāva pavitrām | v<u>rji</u>namanṛtaṃ duścaritam | rjukarmagṃ satyagṃ sucaritam |

agnirēvainām vṛjināda-nṛtād-duścaritātpāti | rjukarmē satyē sucaritē bhajati | tasmādēvamāśāstē | ātmanō gōpīthāya | śirō vā ētad-yajñasya | yadāghārah | ātmā dhruvā | 47 (10)

T.B.3.3.7.11

āghāra-māghārya dhruvāgm samanakti | ātmannēva yajñasya śiraḥ pratidadhāti | dviḥ samanakti | dvau hi prāṇāpānau | tadāhuḥ | trirēva samanjyāt | tridhātu hi śira iti | śira ivaitad-yajñasya | athō trayō vai prāṇāḥ | prāṇānēvāsmin dadhāti () | makhasya śirō si saṃjyōtiṣā jyōtiranktāmityāha | jyōtirēvāsmā upariṣṭād-dadhāti | suvargasya lōkasyānukhyātyai | 48 | (paridadhāti - prāṇaṃ dadhāti - hi yajñō - ghārayati - nama ityāha - paścād - vīryāṇītyāha - bhā ityāha - bhajētyāha - dhru - vaivāsmin dadhāti trīṇi ca) (A7)

■ 3.3.8 anuvākam 8 - idābhakṣanam

T.B.3.3.8.1

dhiṣṇiyā vā ētē nyupyantē | yadbrahmā | yaddhōtā | yadaddhvaryuḥ | yadagnīt | yad-yajamānaḥ | tān. yadantarēyāt | yajamānasya prāṇānth-saṃkarṣēt | pramāyukaḥ syāt | purōḍāśamapagrhya saṃcaratyaddhvaryuḥ | 49 (10)

T.B.3.3.8.2

yajamānāyaiva tallokagm sigmsati | nāsya prāṇānth-samkarṣati | na pramāyuko bhavati | purastāt pratyannāsīnah | iḍāyā iḍāmādadhāti | hastyāgm hotrē | pasavo vā iḍā | pasavah puruṣah | pasuṣvēva pasūn pratiṣṭhāpayati | iḍāyai vā ēṣā prajātih | 50 (10)

T.B.3.3.8.3

tām prajātim yajamānō Snu prajāyatē | dvirangulāvanakti parvaņōh | dvipād-yajamānah pratisthityai | sakrdupastrnāti | dvirādadhāti |

sakṛdabhighārayati | catuḥ saṃpādyatē | catvāri vai paśōḥ prātiṣṭhānāni | yāvānēva paśuḥ | tamupāhvayatē | 51 (10)

T.B.3.3.8.4

mukhamiva pratyupahvayeta | samumkhaneva pasūnupahvayate | pasavo vā idā | tasmāth sā Snvārabhyā | addhvaryunā ca yajamānena ca | upahūtah pasumānasānītyaha | upa hyenau hvayate hotā | idāyai dēvatānā-mupahave | upahūtah pasumān bhavati | ya ēvam vēda | 52 (10)

T.B.3.3.8.5

yām vai hastyāmiḍāmādadhāti | vācaḥ sā bhāgadhēyām | yāmupahvayatē | prāṇānāgṃ sā | vācaḥ caiva prāṇāggścāvarundhē | atha vā ētarhyupahūtāyāmiḍāyām | purōḍāśasyaiva barhiṣado mīmāgṃsā | yajamānam dēvā abruvann | havirnō nirvapēti | nāhamabhāgō nirvaphsyāmītyabravīt | 53 (10)

T.B.3.3.8.6

na mayāSbhāgayā Snúvakṣyathēti vāgabravīt |
nāhamabhāgā purōSnuvākyā bhaviṣyāmīti purōSnuvākyā |
nāhamabhāgā yājyā bhaviṣyāmīti
yājyā | na mayāSbhāgēna vaṣaṭkariṣyathēti vaṣaṭkāraḥ |
yad-yajamānabhāgam nidhāya purōḍāśam barhiṣadam karōti |
tānēva tad-bhāginah karōti | catudrdhā karōti | catasrō diśah |
dikṣvēva pratitiṣṭhati | barhiṣadam karōti | 54 (10)

T.B.3.3.8.7

yajamano vai purodasah I praja barhih I
yajamanameva prajasu pratisthapayati I
tasmadasthna Snyah prajah pratitisthanti I magmsenanyah I
atho khalvahuh I daksina va eta havir-yajnasyantarvedyavaruddhyante I
yat purodasam barhisadam karotiti I catudrdha karoti I
catvaro hyete havir-yajnasyartvijah I 55 (10)

T.B.3.3.8.8

brahmā hōtasddhvaryuragnīt | tamabhimṛśēt | idaṃ brahmaṇaḥ | idagm hōtuh | idamaddhvaryōh | idamagnīdha iti |

```
yathaivādaḥ saumyēSddhvarē |
ādēśamrtvigbhyō dakṣiṇā nīyantē | tādrgēva tat |
agnīdhē prathamāyādadhāti | 56 (10)
```

T.B.3.3.8.9

```
agnimukhā hyṛddhiḥ I agnimukhāmēvarddhim yajamāna ṛddhnōti II sakṛdupastīrya dvirādadhat I upastīrya dvirābhighārayati I saṭth saṃpadyantē I saḍvā rtavaḥ I rtūnēva prīṇāti I vēdēna brahmaṇē brahmabhāgaṃ pariharati I prājāpatyō vai vēdaḥ I prājāpatyō brahmā I 57 (10)
```

T.B.3.3.8.10

savitā yajñasya prasūtyai | atha kāmamanyēna | tato hōtrē | maddhyam vā ētad-yajñasya | yaddhōtā | maddhyata ēva yajñam prīnāti | athāddhvaryavē | pratiṣṭhā vā ēṣā yajñasya | yadaddhvaryuḥ | tasmāddhavir-yajñasyaitāmēvāvṛtamanu | 58 (10)

T.B.3.3.8.11

```
anyā dakṣiṇā nīyantē | yajñasya pratiṣṭhityai |
agnimagnīth sakṛth sakṛth saṃmṛḍḍhītyaha |
paraniva hyetarhi yajñaḥ | iṣitā daivyā hōtara ityaha |
iṣitagṃ hi karma kriyate |
bhadravācyaya prēṣito mānuṣaḥ sūktavākāya sūktā brūhītyaha |
āśiṣamēvaitāmāśastē | svagā daivyā hōtrbhya ityaha |
yajñamēva tathsvagā karōti () | svastir-mānuṣēbhya ityaha |
āśiṣamēvaitāmāśastē | śamyōr-brūhītyaha |
śamyumēva barhaspatyaṃ bhagadhēyena samadrdhayati | 59 |
(caratyaddhvaryuḥ - prajatir - hvayatē - vēdā - bravīd - barhiṣadaṃ karōtyrtvijo-dadhāti-brahmā-Snu-karōti catvāri ca) (A8)
```

■ 3.3.9 anuvākam 9 - prastaraprahārādikam ■

T.B.3.3.9.1

atha srucavanustugbhyām vājavatībhyām vyūhati |
pratisthā vā anustuk | annam vājah pratisthityai |
annādyasyāvaruddhyai | prācām juhūmūhati |
jātānēva bhrātrvyān pranudatē | pratīcāmupabhrtam |
janisyamānānēva pratinudatē | sa visūca ēvāpāhya sapatnān. yajamānah |
asmin lōkē pratitisthati | 60 (10)

T.B.3.3.9.2

dvābhyām | dvipratiṣṭhō hi || vasubhyastvā rudrēbhyastvā SSdityēbhyastvētyāha | yathāyajurēvai tat | srukṣu prastaramanakti | imē vai lōkāḥ srucaḥ | yajamānaḥ prastaraḥ | yajamānamēva tējasā Snakti | trēdhā Snakti | traya imē lōkāh | 61 (10)

T.B.3.3.9.3

ēbhya ēvainām lōkēbhyōSnakti | abhipūrvamānakti | abhipūrvamēva yajāmānam tējāsāSnakti | aktagm rihānā ityāha | tējō vā ājyām | yajāmānam prastarah | yajāmānamēva tējāsāSnakti | viyantu vaya ityāha | vayā ēvainām kṛtvā | suvargam lōkam gāmayati | 62 (10)

T.B.3.3.9.4

prajām yōnim mā nirmṛkṣamityāha | prajāyai gōpīthāya | āpyāyantāmāpa ōṣadhaya ityāha | āpa ēvauṣadhīrāpyāyayati | marutām pṛṣatayah sthētyāha | marutō vai vṛṣṭyā īśatē | vṛṣṭimēvāvarundhē | divam gaccha tatō nō vṛṣṭimērayētyāha | vṛṣṭirvai dyauh | vṛṣṭimēvāvarundhē | 63 (10)

T.B.3.3.9.5

yāvadvā addhvaryuḥ prastaram praharati | tāvadasyāyurmīyatē | āyuṣpā agnēSsyāyurmē pāhītyaha | āyurēvātman-dhattē | yāvadvā addhvaryuḥ prastaram praharati | tāvadasya cakṣurmīyatē | cakṣuṣpā agnēSsi cakṣurmē pāhītyaha | cakṣurēvātman-dhattē | dhruvāSsītyaha pratiṣṭhityai | yam paridhim paryadhatthā ityaha | 64 (10)

T.B.3.3.9.6

yathāyajurēvaitat | agnē dēva paṇibhir-vīyamāṇa ityāha | agnaya ēvainaṃ juṣṭaṃ karōti | taṃ ta ētamanu jōṣaṃ bharāmītyāha | sajātānēvāsmā anukānkarōti | nēdēṣa tvadapacētayātā ityāhānukhyātyai | yajñasya pātha upa samitamityāha | bhūmānamēvōpaiti | paridhīn-praharati | yajñasya samistyai | 65 (10)

T.B.3.3.9.7

srucau sam prasrāvayati | yadēva tatra krūram | tat-tēna śamayati | juhvāmupabhṛtam | yajamānadēvatyā vai juhūḥ | bhrātṛvyadēvatyopabhṛt | yajamānayaiva bhrātṛvyamupastim karoti | saggsrāvabhāgāḥ sthētyāha | vasavo vai rudrā ādityāḥ saggsrāvabhāgāḥ | tēṣām tad-bhāgadhēyām | 66 (10)

T.B.3.3.9.8

tānēva tēna prīṇāti | vaiśvadēvyarcā | ētē hi viśve dēvāḥ | triṣṭug-bhavati | indriyam vai triṣṭuk | indriyamēva yajamānē dadhāti | agnērvāmapannagrhasya sadasi sādayāmītyāha | iyam vā agnirapannagrhaḥ | asyā ēvainē sadanē sādayati | sumnāya sumninī sumnē mā dhattamityāha | 67 (10)

T.B.3.3.9.9

prajā vai pasavah sumnam | prajāmēva pasūnātmandhattē |
dhuri dhuryau pātamityāha | jāyāpatyōr-gōpīthāya ||
agnēSdabdhāyōSsītatanō ityāha | yathāyajurēvaitat |
pāhi māSdya divah pāhi prasityai pāhi duristyai pāhi duradmanyai pāhi
duscaritādityāha |
āsiṣamēvaitāmāsāstē |
aviṣam nah pitum kṛṇu suṣadā yōnigg svāhētādhma-samvṛscanānyanvāhāryapac
Sbhyādhāya phalīkaraṇahōmam juhōti |
atiriktāni vā iddhma samvṛscanāni | 68 (10)

T.B.3.3.9.10

atiriktāḥ phalīkaraṇāḥ | atiriktamājyōcchēṣaṇam | atirikta ēvātiriktaṃ dadhāti | athō atiriktē-naivātirikta-māptvāSvarundhē | vēdir-dēvēbhyō nilāyata | tāṃ vēdēnānvavindann | vēdēna vēdiṃ vividuḥ pṛthivīm | sā paprathē pṛthivī pārthivāni | garbhaṃ bibharti bhuvanēṣvantaḥ |

tato yajño jāyatē viśvadāniriti purastāth stambayajuṣo vēdēna vēdigṃ saṃmāṣṭryanuvittyai | 69 (10)

T.B.3.3.9.11

athō yad-vēdaśca vēdiśca bhavataḥ | mithunatvāya prajātyai | prajāpatērvā ētāni śmaśrūni | yad-vēdaḥ | patniyā upastha āsyati | mithunamēva karōti | vindatē prajām | vēdagṃ hōtāSShavanīyāth-stṛṇannēti | yajñamēva tath santanōtyōttarasmā-dadrdhamāsāt | tagṃ santatamuttarēSdrdhamāsa ālabhatē | 70 (10)

T.B.3.3.9.12

taṃ kālēkāla āgatē yajatē | brahmavādino vadanti | sa tvā addhvaryuḥ syāt | yō yatō yajñaṃ prayuṅktē | tadenaṃ pratiṣṭhāpayatīti | vātādvā addhvaryuryajñaṃ prayuṅktē | dēvā gātuvidō gātuṃ vitvā gātumitētyāha | yata ēva yajñaṃ prayuṅktē | tadenaṃ pratiṣṭhāpayati | pratitiṣṭhati prajayā paśubhir-yajamānaḥ () | 71 | (tiṣṭhatī - mē lōkā - gamayatī - dyaur vṛṣṭimēvāvarundhē - paryadhatthā ityāha - samiṣṭyai - bhāgadhēyaṃ - dhattamityāha - vā iddhma samvṛścanā - nyanuvittyai - labhatē - yajamānaḥ) (A9)

■ 3.3.10 anuvākam 10 - patnīyōkravimōkah

T.B.3.3.10.1

yō vā ayathādēvatam yajñamupacarati I ā dēvatābhyō vṛścyatē I pāpīyān bhavati I yō yathādēvatam I na dēvatābhya āvṛścyatē I vasīyān bhavati I vāruṇō vai pāśaḥ I imam viṣyāmi varuṇasya pāśamityāha I varuṇapāśādēvainām muñcati I savitṛprasūtō yathādēvatam I 72 (10)

T.B.3.3.10.2

na dēvatābhya āvṛścyatē | vasīyān bhavati | dhātuśca yōnau sukṛtasya lōka ityāha | agnirvai dhātā |

puṇyaṃ karma sukṛtasya lokaḥ lagnirēvaināṃ dhātā l puṇyē karmaṇi sukṛtasya lokē dadhāti l syonaṃ me saha patya karomītyaha l ātmanaśca yajamānasya canātyai satvāṃya l samāyusā samprajayētyaha l 73 (10)

T.B.3.3.10.3

āśiṣamēvaitāmāśāstē pūrṇapātrē I antatosnuṣṭubhā I catuṣpadvā ētacchandaḥ pratiṣṭhitaṃ patniyai pūrṇapātrē bhavati I asmin lokē pratitiṣṭhānīti I asminnēva lokē pratitiṣṭhati I athō vāgvā anuṣṭuk I vānmithunam I āpō rētaḥ prajananam I ētasmādvai mithunādvidyōtamānaḥ stanayanvarṣati I rētaḥ siñcann I 74 (10)

T.B.3.3.10.4

prajāḥ prajanayanh | yadvai yajñasya brahmaṇā yujyate | brahmaṇā vai tasya vimokaḥ | adbhiḥ śāntiḥ | vimuktaṃ vā etarhi yōktraṃ brahmaṇā | ādāyainatpatni sahāpa upagrhṇītē śāntyai | añjalau purṇapātramānayati | rēta evāsyāṃ prajāṃ dadhāti | prajayā hi manuṣyaḥ pūrṇaḥ | mukhaṃ vimṛṣṭē () | avabhṛthasyaiva rūpaṃ kṛtvōttiṣṭhati | 75 | (savitṛprasūtō yathādēvataṃ-prajayētyāha-siñcan-mṛṣṭa ēkaṃ ca) (A10)

■ 3.3.11 anuvākam 11 - upavēṣōpagūhanam ■

T.B.3.3.11.1

parivēso vā ēsa vanaspatīnām | yadupavēsaḥ | ya ēvaṃ vēda | vindatē parivēstārām | tamutkarē || yaṃ dēvā manusyēsu | upavēsamadhārayann | yē asmadapacētasaḥ | tānasmabhya-mihākuru | upavēsopavidhi naḥ | 76 (10)

T.B.3.3.11.2

prajām pustimatho dhanam I dvipado naścatuspadah I

dhruvāna-napagān-kurviti purastāt pratyancamupagūhati l tasmāt purastāt pratyancah sūdrā avasyanti l sthavimata upagūhati l aprativādina ēvainān kurutē l dhṛṣṭirvā upavēṣah l sucārtō vajrō brahmanā sagṃsitah l yōpavēṣē suk l sāSmumrcchatu yam dvisma iti l 77 (10)

T.B.3.3.11.3

athāsmai nāma gṛhya praharati | niramum nuda ōkasaḥ | sapatnō yaḥ pṛtanyati | nirbāddhyena haviṣā | indra ēṇam parāśarīt | ihi tisraḥ parāvataḥ | ihi pañcajanāgm ati | ihi tisrōSti rōcanā yāvat | sūryō asad-divi | paramām tvā parāvatām | 78 (10)

T.B.3.3.11.4

indrö nayatu vṛtrahā | yatō na punarāyasi | śaśvatībhyaḥ samabhya iti | trivṛdvā ēṣa vajrō brahmaṇā sagṃśitaḥ | śucaivainaṃ viddhvā | ēbhyō lokēbhyo nirṇudya | vajrēṇa brahmaṇā stṛṇutē | hatō Ssāvavadhiṣmā-mumityaha stṛtyai | yaṃ dviṣyāttaṃ dhyayēt | śucaivaina-marpayati () | 79 | (nō-dviṣma iti-parāvata-marpayati) (A11)

phrapātaka khorvai with starting ords of 1 to 11 ānuvākams:(pratyuṣṭaṃ - diౖvaḥ śilpa - mayajño - dhṛtaṃ ca - dēvāsurāḥ sa ētamindra
- āpo dēvī - ragninā - dhiṣṇiyā - atha srucau - yo vā ayathādēvataṃ parivēṣō vā ēkādaśa)

Korvai with starting ords Of 1, 11, 21 SEriEs Of Dasinis:

(pratyu'ShTa@ - maya'j~ja - E@ShA hi viSvE'ShAM dE@vAnA' - mU@rjA pRu'thi@vI - mathO@ rakSha'sA@M - tAM prajA'ti@M - dvAByA@M - taM kA@lEkA'lE@ nava'saptatiH)

First and Last Ord 3rd AStakam 3rd Prapaatakam :-

(pratyuṣṭagṃ - śucaivainamarpayati)
| hariḥ ōm | | kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē tṛtīyāṣṭakē tṛtīya prapāṭhakaḥ samāptah ||

ōm namah paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namah śrī gurubhyō namah, harih ōm

■ 3.4 trtīyāṣṭakē caturthaḥ prapāṭhakaḥ - puruṣamēdhaḥ ■

\parallel 3.4.1 tō 3.4.19 -puruṣamēdhaḥ \parallel

T.B.3.4.1.1

brahmanā brāhmanamālabhatē | kṣatrāya rājanyam | marudbhyō vaiśyam | tapasē śūdram | tamasē taskaram | nārakāya vīrahanam | pāpmanē klībam | ākrayāyāyōgūm | kāmāya puggścalūm | atikrustāya māgadham || 1 ||

T.B.3.4.2.1

gītāya sūtam | nṛttāya śailūṣam | dharmaya sabhācaram | narmāya rēbham | nariṣṭhāyai bhīmalam | hasāya kārim | ānandāya strīṣakham | pramudē kumārīputram | mēdhāyai rathakāram | dhairyaya takṣāṇam || 2 ||

T.B.3.4.3.1

śraman kaulalam mayayai karman rupaya manikaram śubhe vapam śaravyaya isukaram hetyai dhanvakaram karmane jyakaram distaya rajjusargam mrtyave mrgayum antakaya śvanitam 3 1

T.B.3.4.4.1

sandhayė jāram | gēhāyopapatim | nirṛtyai parivittam | ārtyai parivividānam | arāddhyai didhiṣūpatim | pavitrāya bhiṣajām | prajñānāya nakṣatradara.śam | niṣkṛtyai pēśaskārīm | balāyō padām | varṇāyānūrudhām || 4 ||

T.B.3.4.5.1

```
nadībhyaḥ pauñjiṣṭam | ṛkṣīkabhyō naiṣādam |
puruṣavyāghrāya durmadam | prayudbhya unmattam |
gandharvāphsarābhyō vrātyam |
sarpadēvajanēbhyō Spratipadam | avabhyaḥ kitavam |
iryatāyā akitavam | piśācēbhyō bidalakāram |
yātudhānabhyaḥ kaṇṭakakāram || 5 ||
```

T.B.3.4.6.1

uthsādēbhyaḥ kubjam | pramudē vāmanam | dvārbhyaḥ srāmam | svapnāyāndham | adharmāya badhiram | sajñāmnāya smarakārīm | prakāmōdyāyōpasadām | āśikṣāyai praśninām | upaśikṣāyā abhipraśninām | maryādāyai praśnavivākam | 6 ||

T.B.3.4.7.1

rtyai stēnahrdayam | vairāhatyāya piśūnam | vivittyai kṣattārām | aupādraṣṭāya saṃgrahītārām | balāyānucaram | bhūmnē pāriṣkandam | priyāyā priyavādinām | ariṣṭyā aśvasādam | mēdhāya vāsaḥ palpūlīm | prakāmāyā rajayitrīm || 7 ||

T.B.3.4.8.1

bhāyai dārvāhāram | prabhāyā āgnēndham | nākasya pṛṣṭhāyābhiṣēktārām | braddhnasya viṣṭapāya pātranirņēgam | dēvalōkāya pēsitārām | manuṣyalōkāya prakaritārām | sarvēbhyō lōkēbhya upasēktārām | avartyai vadhāyōpamanthitārām | suvargāya lōkāya bhāgadughām | varṣiṣṭhāya nākāya parivēṣṭārām | 8 ||

T.B.3.4.9.1

armēbhyō hastipam | javāyāsvapam | puṣṭyai gōpālam | tējasēSjapālam | vīryāyāvipālam | irāyai kīnāsam | kīlālāya surākāram | bhadrāya gṛhapam | śrēyasē vittadham | addhyakṣāyānukṣattāram || 9 ||

T.B.3.4.10.1

manyavėSyastāpam | krōdhāya nisaram | śōkāyābhisaram | utkūlavikūlābhyām tristhinām | yōgāya yōktārām |

kṣēmāya vimōktārām | vapuṣē mānaskṛtam | śīlāyāñjanīkāౖram | nirṛtyai kōśaka̤rīm | yamāya̤sūm || 10 ||

T.B.3.4.11.1

yamyai yamasūm | atharvabhyō Svatōkām | samvathsarāya paryāriņīm | parivathsarāyāvijātām | idāvathsarāyāpaskadvarīm | idvathsarāyātītvarīm | vathsarāya vijarjarām | sarvathsamrāya paliknīm | vanāya vanapam | anyatōranyāya dāvapam | 11 |

T.B.3.4.12.1

saröbhyō dhaivaram | vēśantābhyō dāśam | upasthāvarībhyō baindam | naḍvalābhyaḥ śauṣkalam | pāryāya kaivartam | avāryāya mārgāram | tīrthēbhya āndam | viṣamēbhyō mainālam | svanēbhyaḥ parṇakam | guhābhyaḥ kirātam | sānubhyō jambhakam | parvatēbhyaḥ kiṃ pūruṣam | 12 ||

T.B.3.4.13.1

pratiśrutkaya rtulam | ghōṣaya bhaṣam | antaya bahuvadinam | anantaya mūkam | mahasē vīṇāvadam | krōśaya tūṇavaddhmam | akrandaya dundubhyaghatam | avarasparaya śaṅkhaddhmam | rbhubhyosjinasandhayam | sāddhyebhyaścarmamṇam | 13 ||

T.B.3.4.14.1

bībhathsāyai paulkasam | bhūtyai jāgaraṇam | abhūtyai svapanam | tulāyai vāṇijam | varṇāya hiraṇyakāram | viśvēbhyō dēvēbhyaḥ siddhmalam | paścād-dōṣāya glāvam | rtyai janavādinam | vyṛddhyā apagalbham | sagṃśarāya pracchidam | 14 ||

T.B.3.4.15.1

hasaya puggścalumālabhatē | vīṇāvādaṃ gaṇakaṃ gītāya | yādasē śābulyām | narmāya bhadravatīm | tūṇavaddhmaṃ grāmaṇyaṃ pāṇisaṃghātaṃ nṛttāya | mōdayānukrōśakam | aṇandāya talavam | 15 ||

T.B.3.4.16.1

```
akṣarājāya kitavam | kṛtāya sabhāvinam | trētāyā ādinavadaṛśam | dvāparāya bahiḥ sadam | kalayē sabhāsthānum | duṣkṛtāya carakācāryam | addhvanē brahmacāriṇam | piśācēbhyaḥ sailagam | pipāsāyai gōvyaccham | nirṛtyai gōghātam | kṣudhē gōvikartam | kṣuttṛṣṇābhyāṃ tam | yō gām vikrntantam māgmsam bhiksamāna upatisthatē | 16 | |
```

T.B.3.4.17.1

```
bhūmyai pīṭhasarpiṇamālabhatē | agnayē$gṃsalam | vāyavē cāṇḍālam | antarikṣāya vagṃśanartinām | divē khalatim | sūryāya haryakṣam | candramasē mirmiram | nakṣatrēbhyaḥ kilāsām | ahnē śuklaṃ piṅgalam | rātriyai kṛṣṇaṃ piṅgākṣam || 17 ||
```

T.B.3.4.18.1

```
vācē puruṣamālabhatē | prāṇamapānaṃ vyānamudānagṃ samānaṃ tān.
vāyavē |
sūryāya cakṣurālabhatē | manaścandramasē | digmyaḥ śrōtram |
prajāpatayē puruṣam || 18 ||
```

T.B.3.4.19.1

```
athaitānarūpēbhya ālabhatē I atihrasva-matidīrgham I
atikṛśamatyagṃsalam | atiśukla-matikṛṣṇam |
atiślaksna-matilomaśam | atikirita-matidanturam |
atimirmira-matimēmisam | āśāyai jāmim |
pratīksāyai kumārīm | 19 |
phrapātaka khorvai with starting ords of 1 to 19 anuvakams :-
(brahmanē - gītāya - śramaya - sandhaye - nadībhya - uthsādebhya -rtyai
- bhāyā - armebhyō - manyave - yamyai daśa daśa - sarobhyō dvādaśa -
pratiśrutkayai - bībhathsayai daśa daśa - hasaya sapta-
kṣarajaya trayodaśa - bhūmyai daśa - vace ṣaḍatha - navaikanna vigmśatih
khorvai with starting ords of 1, 11, 21 series of dasinis :-
(brahmane - yamyai navadasa)
First and Last ord 3rd astakam 4th phrapatakam :-
(brahmanē - kumārīm)
∥ harih ōm ∥
samāptah ∥
```

ōm namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōm

■ 3.5 trtīyāṣṭakē pañcamaḥ prapāṭhakaḥ - iṣṭihautram

■ 3.5.1 anuvākam 1 - hōturjapah purastāth sāmidhēnīnām

T.B.3.5.1.1

satyam prapadyē | rtam prapadyē | amṛtam prapadyē | prajāpatēh priyām tanuvamanārtām prapadyē | idamaham pancadasēna vajrēna | dviṣantam bhrātṛvyamavakrāmāmi | yösmān dvēṣṭi | yam ca vayam dviṣmah | bhūrbhuvah suvah | him || 1 ||

■ 3.5.2 anuvākam 2 - sāmidhēnīmranvāha

T.B.3.5.2.1

pra vo vājā abhidyavaḥ l haviṣmanto ghṛtācyā l
devānjigāti sumnayuḥ l agna āyāhi vītayē l gṛṇāno havyadātayē l
ni hotā sathsi bara.hiṣi l tam tvā samidbhirangiraḥ l
ghṛtēna vadrdhayāmasi l bṛhacchocā yaviṣṭhya l
sa naḥ pṛthu śravāyyām l 2 (10)

T.B.3.5.2.2

acchā dēva vivāsasi | bṛhadagnē suvīryām ||

idēnyō namasyastiraḥ | tamāgṃsi darśataḥ | samagniriddhyatē vṛṣā ||

vṛṣō agniḥ samiddhyatē | aśvō na dēvavāhanaḥ |

tagṃ haviṣmanta iḍatē || vṛṣaṇaṃ tvā vayaṃ vṛṣanh |

vṛṣāṇaḥ samidhīmahi | 3 (10)

T.B.3.5.2.3

```
agnē dīdyatam bṛhat | agnim dūtam vṛṇīmahē |
hōtaram viśvavedasam |
asya yajñasya sukratum | samiddhyamanō addhvarē |
agnih pavaka īḍyaḥ | śōciṣkeśastamimahē ||
samiddhō agna āhuta | dēvān. yakṣi svaddhvara | tvagṃ hi havyavāḍasi
() ||
ājuhōta duvasyata | agnim prayatyaddhvarē |
vṛṇīddhvagṃ havyavāhanam ||
tvaṃ varuṇa uta mitrō agnē | tvāṃ vadrdhanti matibhirvasiṣṭhāḥ |
tvē vasu suṣaṇanāni santu | yūyaṃ pata svastibhih sadā naḥ || 4 ||
(śravāyya - midhīma - hyasi sapta ca) (A2)
```

∥ 3.5.3 anuvākam 3 - praramuktvā nividō Snūcya dēvatā āvāhayati ∥

T.B.3.5.3.1

agnė mahāgm asi brāhmaņa bhārata | asāvasau | dēvēddhō manviddhaḥ | ṛṣiṣṭutō viprānumaditaḥ | kaviśastō brahmasagṃśitō ghṛtāhavanaḥ | praṇīr-yajñānām | rathīraddhvarāṇām | atūrtō hōta | tūrṇirhavyavāṭ | āspātram juhūr-dēvānām | 5 (10)

T.B.3.5.3.2

camasō devapānaḥ I arāgm ivāgnē nēmirdēvāggstvam paribhūrasi I āvaha dēvān. yajamānāya II agnimagna āvaha I sōmamāvaha I agnimāvaha I prajāpatimāvaha I agnīsōmāvavaha I indrāgnī āvaha I indramāvaha () I mahēndramāvaha I dēvāgm ājyapāgm āvaha I agnigm hōtrāyāvaha I svam mahimānamāvaha I ā cāgnē dēvān. vaha I suyajā ca yaja jātavēdaḥ II 6 II

\parallel 3.5.4 anuvākam 4 - srucāvādāpayati \parallel

T.B.3.5.4.1

agnir hōtā vētvagnih | hōtram vēttu prāvitram | smō vayam |

sādhu tē yajamāna dēvatā | ghṛtavatī-maddhvaryō srucamā Ssyasva | dēvāyuvam viśvavarām | īḍāmahai dēvāgm īḍēnyān | namasyāma namasyān | yajāma yajñiyān | 7 | (agnir hōtā nava) (A4)

∥ 3.5.5 anuvākam 5 - prayājāh ∥

T.B.3.5.5.1

samidho agna ājyasya viyantu | tanūnapadagna ājyasya vētu |
idō agna ājyasya viyantu | barhiragna ājyasya vētu |
svāhā Sgnim | svāhā sōmam | svāhā Sgnim | svāhā prajāpatim |
svāhā Sgnīṣōmau | svāhēndrāgnī () | svāhēndram |
svāhā mahēndram | svāhā dēvāgm ājyapān | svāhā Sgnigm hōtrājjuṣāṇāḥ |
agna ājyasya viyantu || 8 ||
(indrāgnī pañca ca) (A5)

■ 3.5.6 anuvākam 6 - ajyabhāgayōh purōnuvākyē

T.B.3.5.6.1

agnir-vṛtrāṇi jaṅghanat | draviṇasyur-vipanyaya | samiddhaḥ śukra āhutaḥ | juṣāṇō agnirājyasya vētu | tvagṃ somāsi satpatiḥ | tvagṃ rājota vṛtrahā | tvaṃ bhadrō asi kratuḥ | juṣāṇaḥ soma ājyasya haviṣo vētu | agniḥ pratnēna janmanā | śumbhānastanuvagg svām () | kavir-viprēṇa vāvṛdhē | juṣāṇō agnirājyasya vētu | soma gīrbhiṣṭvā vayam | vadrdhayāmo vacovidaḥ | sumṛdīkō na āviśa | juṣāṇaḥ soma ājyasya haviṣo vētu | 9 | (svāgṃ ṣaṭca) (A6)

T.B.3.5.7.1

agnir-mūdrdhā divaḥ kakut | patiḥ pṛthivyā ayam | apāgṃ rētāgṃsi jinvati | bhuvo yajñasya rajasasca nētā | yatrā niyudbhiḥ sacasē sivābhiḥ | divi mūdrdhānam dadhiṣē suvarṣām | jihvāmagnē cakṛṣē havyavāham | prajāpatē na tvadētānyanyaḥ | visvā jātāni pari tā babhūva | yat-kāmāstē juhumastanno astu | 10 (10)

T.B.3.5.7.2

vayagg syāma patāyō rayīṇām | sa vēda putraḥ pitaragṃ sa mātarām | sa sūnurbhuvathsa bhuvatpunārmaghaḥ | sa dyāmaurṇodantarikṣagṃ sa suvāḥ | sa viśvā bhuvo abhavathsa āSbhavat | agnīṣōmā savēdasā | sahūtī vanataṃ giraḥ | saṃ dēvatrā babhūvathuḥ | yuvamētāni divi rocanāni | agniśca sōma sakratū adhattam | 11 (10)

T.B.3.5.7.3

yuvagm sindhūgm rabhiśastē-ravadyāt | agnīsōmā-vamuncatam grbhītān | indrāgnī rōcanā divah | pari vājēsu bhūsathah | tadvām cēti pravīryām | śnathadvrtramuta sanōti vājām | indrā yō agnī sahurī saparyāt | irajyantā vasavyasya bhūrēh | sahastamā sahasā vājayantā | ēndra sānasigm rayim | 12 (10)

T.B.3.5.7.4

sajitvanagm sadāsaham I varsisthamūtaya bhara I prasasahise puruhūta satrūn I jyesthaste susma iha rātirastu I indrābhara daksiņēnā vasūni I patih sindhūnāmasi rēvatīnām I mahāgm indro ya ojasā I parjanyo vṛṣṭimāgm iva I stomairvathsasya vāvṛdhē I mahām indro nṛvadācarṣaṇiprāh I 13 (10)

T.B.3.5.7.5

uta dv<u>i</u>barhā am<u>i</u>naḥ sahōbhiḥ I asmadriyagvāvrdhē v<u>ī</u>ryaya I

uruḥ pṛthuḥ sukṛtaḥ kartṛbhirbhūt | piprīhi dēvāgṃ uśatō yaviṣṭha | vidvāṃ ṛtūgṃr ṛtupatē yajēha | yē daivyā ṛtvijastēbhiragnē | tvagṃ hōtṛṇāmasyāyajiṣṭhaḥ | agnigg sviṣṭakṛtam | ayāḍagniragnēḥ priyā dhāmāni | ayāṭthsōmasya priyā dhāmāni | 14 (10)

T.B.3.5.7.6

ayädagnēḥ priyā dhāmäni | ayätprajāpatēḥ priyā dhāmäni | ayädagnīṣomayoh priyā dhāmäni | ayädindragniyoh priyā dhāmäni | ayädindrasya priyā dhāmäni | ayädindrasya priyā dhāmäni | ayäddevānā-majyapānäm priyā dhāmäni | yakṣadagnēr hotuḥ priyā dhāmäni | yakṣathsvam mahimanam | ayaʿjatāmējyā iṣaḥ () | kṛṇōtu so addhvarā jātavëdāḥ | juṣatāgm haviḥ | agnē yadadya viso addhvarasya hotaḥ | pāvaka socē vēṣṭvagm hi yajvä | rtā yajāsi mahinā vi yadbhūḥ | havyā vaha yaviṣṭha yā tē adya | 15 | (astva - dhattagm - rayim - carṣaṇiprāḥ - somaʿsya priyā dhāmā - nīṣaḥ ṣaṭca) (A7)

∥ 3.5.8 anuvākaṃ 8 - iḍōpāhvānām ∥

T.B.3.5.8.1

upahūtagm rathantaragm saha pṛthivyā lupahūtam vāmadēvyagm sahāntarikṣēṇa lupahūtam vāmadēvyagm sahāntarikṣēṇa hvayatām lupahūtam bṛhathsaha divā lupah mā bṛhathsaha divā lupah mā bṛhathsaha divā lupahūtāḥ sapta hōtrāḥ lupahūtā dhēnuḥ saharṣabhā lupah mā dhēnuḥ saharṣabhā hvayatām l 16 (10)

T.B.3.5.8.2

upahūtō bhakṣaḥ sakha l upa mā bhakṣaḥ sakha hvayatām l upahūtā(4) hō l iḍōpahūtā l upahūtēḍa l upahūtēḍa l upahūtēḍa l

```
mānavī ghṛtapadī maitrāvarunī | brahma devakrtamupahūtam | 17 (10)
```

T.B.3.5.8.3

```
daivyā addhvaryava upāhūtāḥ | upāhūtā manuṣyāḥ |
ya imaṃ yajñamavāṅ |
yē yajñapātiṃ vadrdhāṅ | upāhūtē dyāvāpṛthivī |
pūrvajē ṛtāvarī |
dēvī dēvaputrē | upāhūtōSyaṃ yajāmānaḥ |
uttārasyāṃ dēvayajyāyā-mupāhūtaḥ | bhūyāsi haviṣkarāṇa upāhūtaḥ () |
divyē dhāmannupāhūtaḥ |
idaṃ mē dēvā havirjuṣantāmiti tasminnupāhūtaḥ |
viśvāmasya priyamupāhūtam |
viśvāsya priyasyōpāhūtasyōpāhūtaḥ || 18 ||
(saharṣābhā hvayatā - mupāhūtagṃ - haviṣkarāṇa upāhūtaścatvāri ca) (A8)
```

∥ 3.5.9 anuvākaṃ 9 - anūyājāḥ ∥

T.B.3.5.9.1

```
dēvam barhih I vasuvanė vasudhēyasya vētu I dēvo narāśagm sah I vasuvanė vasudhēyasya vētu I dēvo agnih svistakrt I sudravinā mandrah kavih I satyamanmā SSyajī hota I hotur hoturāyajīyān I agnē yān-dēvānayāt I yāgm apiprēh () I yē te hotrē amathsata I tāgm sasanusīgm hotrām dēvam gamām I divi dēvēsu yajnamērayēmam I svistakrccāgnē hota Sbhūh I vasuvanė vasudhēyasya namovākē vīhi I 19 II (apiprēh panca ca) (A9)
```

∥ 3.5.10 anuvākam 10 - sūktāvākah ∥

T.B.3.5.10.1

idam dyavaprthivī bhadramabhūt | ādrdhma sūktavākam | uta namovākam

rddhyāsma sūktocyamagnē I tvagm sūktavāgasi I upasrito divah prthivyoh I omanvatī tēssmin. yajnē yajamāna dyāvaprthivī stām I sagamyē jīradānū I atrasnū apravēdē I urugavyūtī abhayam krtau I 20 (10)

T.B.3.5.10.2

vṛṣṭidyavā rītyapā | śambhuvau mayōbhuvau |
ūrjasvatī ca payasvatī ca | sūpacaraṇā ca svadhicaraṇā ca |
tayorāvidi | agniridagṃ havirajuṣata | avīvṛdhata mahō jyāyoskṛta |
soma idagṃ havirajuṣata | avīvṛdhata mahō jyāyoskṛta |
agniridagṃ havirajuṣata | 21 (10)

T.B.3.5.10.3

avivṛdhata mahō jyāyoʻskṛta | prajāpatiridagṃ havirajuṣata | avivṛdhata mahō jyāyoʻskṛta | agnīṣōmavidagṃ havirajuṣētām | avivṛdhētāṃ mahō jyāyoʻskrātām | indrāgnī idagṃ havirajuṣētām | avivṛdhētāṃ mahō jyāyoʻskrātām | indra idagṃ havirajuṣata | avivṛdhata mahō jyāyoʻskṛta | mahēndra idagṃ havirajuṣata | 22 (10)

T.B.3.5.10.4

avīvṛdhata mahō jyāyoʿSkṛta | dēvā ājyapā ājyamajuṣanta | avīvṛdhanta mahō jyāyoʿSkrata | agnirhōtrēṇēdagṃ havirajuṣata | avīvṛdhata mahō jyāyoʿSkṛta | asyāmṛdha-ddhōtrāyāṃ dēvaṃgamāyām | āśāstēSyaṃ yajamānōSsau | āyurāśāstē | suprajāstva-māśāstē | sajātavanasyā-māśāstē | 23 (10)

T.B.3.5.10.5

uttarām dēvayajyā-māsastē | bhūyō haviṣkarana-māsastē | divyam dhāmāsastē | viśvam priyamāsastē | yadanēna haviṣā 55\$astē | tadasyāt-tadrddhyāt | tadasmai dēvā rāsantām | tadagnir-dēvō dēvēbhyō vanatē | vayamagnēr mānuṣāḥ | iṣṭam ca vītam ca () | ubhē ca nō dyāvāpṛthivī agmhasaspātām | iha gatir-vāmasyēdam ca | namō dēvēbhyaḥ | 24 | (abhayamkṛtāvakṛ - tāgniridagm havirajuṣata - mahēndra idagm havirajusata - sajātavanasyāmāsāstē - vītam ca trīni ca) (A10)

∥ 3.5.11 anuvākam 11 - śamyuvākah ∥

T.B.3.5.11.1

taccham yōrā vṛṇīmahē | gātum yajñāya | gātum yajñapatayē | daivī svastirastu naḥ | svastir mānuṣēbhyaḥ | ūdrdhvam jigātu bhēṣajam | sam nō astu dvipadē | sam catuṣpadē | 25 |

■ 3.5.12 anuvākam 12 - patnīsamyājānām yājyānuvākyāh

T.B.3.5.12.1

♣ā pyāyasva1
♣saṃ te 2
♣iha tvaṣṭāramagriyaṃ3
♣tannasturīpām 4
♣ I
dēvānāṃ patnīruśatīravantu naḥ | prāvantu nastujayē vājasātayē | yāḥ pārthivāsō yā apāmapi vratē |
tā no dēvīḥ suhavāḥ śarma yacchata | uta gnā viyantu dēvapatnīḥ | indrāṇyagnāyyaśvinī rāṭ | ā rodasī varuṇānī śṛṇōtu |
viyantu dēvīrya ṛturjanīnām () | 26 | |

T.B.3.5.12.2

agnir hōtā gṛhapatih sa rājā I viśvā vēda janimā jātavēdāḥ I
dēvānāmuta yō martyānām I yajiṣṭhaḥ sa prayajatāmṛtāvā II
vayamu tvā gṛhapatē janānām I agnē akarma samidhā bṛhantam I
asthūrinō gārhapatyāni santu I
tigmēna nastējasā sagṃśiśādhi II 27 II
(janīnā - +maṣṭau ca) (A12)

■ 3.5.13 anuvākam 13 - patnīsamyājē sōmāhvānam

T.B.3.5.13.1

upahūtagm rathantaragm saha prthivyā I

```
upa mā rathantaragm saha pṛthivyā hvayatām lupahūtam vāmadēvyagm sahāntarikṣēṇa lupa mā vāmadēvyagm sahāntarikṣēṇa hvayatām lupahūtam bṛhathsaha divā lupa mā bṛhathsaha divā hvayatām lupahūtāḥ sapta hōtrāḥ lupa mā sapta hōtrā hvayantām lupahūtā dhēnuḥ saharṣabhā lupa mā dhēnuh saharsabhā hvayatām l 28 (10)
```

T.B.3.5.13.2

upahūtō bhakṣaḥ sakha l upa mā bhakṣaḥ sakha hvayatām l upahūtā(4) hō l iḍōpahūtā l upahūtēḍa l upa asmāgṃ iḍa hvayatām l iḍōpahūtā l upahūtēḍa l mānavī ghṛtapadī maitrāvaruṇī l brahma dēvakṛtamupahūtam l 29 (10)

T.B.3.5.13.3

```
daivyā addhvaryava upāhūtāḥ l upāhūtā manuṣyāḥ l ya imam yajñamavāṅ l yē yajñapātnīm vadrdhāṅ l upāhūtē dyāvāpṛthivī l pūrvajē ṛtāvārī l dēvī dēvaputrē l upāhūtēyam yajāmānā l indrānīvāvidhavā l aditiriva suputrā () l uttārasyām dēvayajyāyā-mupāhūtā l bhūyāsi haviṣkarāṇa upāhūtā l divyē dhāmannupāhūtā l idam mē dēvā havir-juṣantāmiti tasmin-nupāhūtā l viśvāmasyāḥ priyamupāhūtam l viśvāsya priyasyōpāhūtasyōpāhūtā | 30 | (saharṣābhā hvayatā - mupāhūtagm - suputrā ṣaṭcā) (A13)
```

```
phrapātaka khorvai with starting ords of 1 to 13 ānuvākams:-
(satyaṃ - pravō - Sgne mahā - nagnir hōtā - samidhō - Sgnir vṛtrāṇya -
gnir mūdrdhō - pahūtaṃ - dēvaṃ barhi - ridaṃ dyāvāpṛthivī -tacchamyō-
rā pyāyasvō - pahūtaṃ trayodaśa)
khorvai with starting ords of 1, 11, 21 śēriēs of dasinis:-
(satyaṃ - vayagg syāma - vṛṣṭidyāvā trigṃśat)
First and Last ord 3rd āśtakam 5th phrapātakam:-
(satya-mupahūtā)
|| hariḥ om ||
|| kṛṣṇa yajurvēdīya taittirīya brāhmaṇē tṛtīyāṣṭakē pancama prapāṭhakaḥ samāptaḥ ||
|| āppēndix (of ēxpansions)
```

T.B.3.5.12.1 - "A pyA'yasva@ 1" "saM tE" 2"

ā pyāyasva samētu tē viśvatah sōma vṛṣṇiyaṃ l bhavā vājasya saṅgathē | 1 saṃ tē payāgṃ'si samu yantu vājāh saṃ vṛṣṇiyā-nyabhimātiṣāhah l āpyāyamānō amṛtaya sōma divi śravāgġsyuttamāni dhiṣva | 2

(Both 1 and 2 appearing in TS 4.2.7.4)

T.B.3.5.12.1 - "i@ha tvaShTA'ramagri@yaM 3" "tanna'stu@rIpa"m 4"

iha tvaṣṭāramagriyam viśvarūpamupa hvayē I asmākamastu kēvalah II 3 tannasturīpamadha pōṣayitnu dēva tvaṣṭarvi rarāṇah syasva I yatō vīrah karmaṇyah sudakṣō yuktagrāvā jāyatē dēvakāmah II 4

(Both 3 and 4 appearing in TS 3.1.11.1)

ōm namaḥ paramātmanē, śrī mahāgaṇapatayē namaḥ śrī gurubhyō namaḥ, hariḥ ōm

■ 3.6 tṛtīyāṣṭakē ṣaṣṭhaḥ prapāṭhakaḥ - paśuhautram

∥ 3.6.1 anuvākam 1 - yūpasamskārāḥ ∥

T.B.3.6.1.1

añjanti tvāmaddhvarē dēvayantaḥ | vanaspatē madhunā daivyēna | yadūdrdhvastiṣṭhād-draviṇēha dhattāt | yadvā kṣayō māturasyā upasthē | ucchrayasva vanaspatē | varṣman pṛthivyā adhi | sumitī mīyamānaḥ | varcodhā yajñavāhasē | samiddhasya śrayamāṇaḥ purastāt | brahma vanvānō ajaragṃ suvīrām | 1 (10)

T.B.3.6.1.2

ārē asmadamatim bādhamānah I ucchrayasva mahatē saubhagāya I ūdrdhva ūsuņa ūtayē I tistha dēvo na savitā I ūdrdhvo vājasya sanitā yadanjibhih I vāghadbhir-vihvayamahē I ūdrdhvo nah pāhyagmhaso ni kētuna I visvagm samatriņam daha I

kṛdhī na ūdrdhvānca rathaya jīvas= 1 l= 1

T.B.3.6.1.3

jātō jāyatē sudinatvē ahnām | samarya ā vidathē vadrdhamānaḥ | punanti dhīrā apasō manīṣā | dēvayā vipra udiyarti vācām | yuvā suvāsāḥ parivīta āgāt | sa u śrēyān bhavati jāyamānaḥ | taṃ dhīrāsaḥ kavaya unnayanti | svādhiyō manasā dēvayantaḥ | pṛthupājā amartyaḥ | ghṛtanirnikh-svāhutaḥ () | 3 (10)

T.B.3.6.1.4

agnir-yajñasya havyavāṭ I tagṃ sabādhō yatasrucaḥ I itthā dhiyā yajñavantaḥ I ācakruragni-mūtaye II tvaṃ varuṇa uta mitrō agnē I tvāṃ vadrdhanti matibhir-vasiṣṭhāḥ I tvē vasu suṣaṇanāni santu I yūyaṃ pāta svastibhiḥ sadā naḥ II 4 II (suvīraṃ - duvaḥ - svāhutō - +Sṣṭau ca) (A1)

■ 3.6.2 anuvākam 2 - prayājaviṣayā maitrāvaruṇapraiṣāḥ

T.B.3.6.2.1

hōtā yakṣadagnigm samidhā suṣamidhā samiddham nābhā pṛthivyāḥ sagamthē vāmasya | varṣmandiva iḍaspadē vētvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣat-tanūnapāta-maditēr-garbham bhuvanasya gōpām | maddhvā Sdya dēvō dēvēbhyo dēvayānānpatho anaktu vētvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣan-narāśagṃsam nṛśastram nṛgṃḥ praṇētram | gōbhir-vapāvānth-syād-vīraiḥ śaktīvān-rathaiḥ prathamayāvā hiranyaiścandrī vētvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣadagnimiḍa iḍitō dēvō dēvāgṃ āvakṣad-dūtō havyavāḍamūraḥ | upēmam yajñamupēmām dēvō dēvahūtimavatu vētvājyasya hōtaryaja | hōtā yakṣad-barhiḥ suṣṭarīmōrṇamradā asmin. yajñē vi ca pra ca prathatāgg svāsastham dēvēbhyaḥ | ēmēnadadya vasavō rudrā ādityāḥ sadantu priyamindrasyāstu vētvājyasya hōtaryaja | 5 ||

hōtā yakṣad-dura rɨṣvāḥ kavaṣyōŚkoṣadhāvanī-rudātābhir-jihatām vi pakṣobhiḥ śrayantām I

suprāyaṇā asmin. yajñē viśrayantā-mṛtāvṛdho viyantvājyasya hōtaryaja lhōta yakṣaduṣāsānakta bṛhatī supēśasā nṛgṃḥ patibhyō yōniṃ kṛṇvānē lsaggsmayamānē indreṇa dēvairēdam barhiḥ sidatām vītāmājyasya hōtaryaja l

hōta yakṣad-daivyā hōtarā mandrā pōtarā kavī pracētasā l sviṣṭamadyānyaḥ karadiṣā svabhigūrtamanya ūrjā satavasēmam yajñam divi dēvēsu dhattām vītāmājyasya hōtaryaja l

hōta yakṣat-tisrō dēvīrapasamapastamā acchidra-madyēdamapa-stanvatām

dēvēbhyo dēvīr-dēvamapo viyantvājyasya hotaryaja 🛚

hōta yakṣat-tvaṣṭara-maciṣṭumapakagm rētodhām viśravasam yaśodhām l pururūpamakamakarśanagm supoṣaḥ poṣaḥ syāth suvīro vīrair-vētvājyasya hōtaryaja () ||

hōtā yakṣad-vanaspati-mupāvasrakṣaddhiyō jōṣṭāragṃ śaśamannaraḥ I svadāth svadhitir rtuthāSdya dēvō dēvēbhyō havyāSvāḍ-vētvājyasya hōtaryaja II

hōtā yakṣadagnigg svāhāSjyasya svāhā mēdasaḥ svāhā stōkānāgg svāhā svāhā kṛtīnāgg svāhā havyasūktīnām I

svāhā dēvāgm ājyapānth svāhā Sgnigm hōtrājjuṣāṇā agna ājyasya viyantu hōtaryaja | 6 | |

(pr<u>i</u>yamindrásyāstu vētvājýsya hōtaryajá - suvīrō v<u>ī</u>rair vētvājyásya hōtaryajá catvāri ca) (A2)

Special Korvai

(agnim tanūnapātam narāśagmsamagnimida iditō barhirdura uṣāsānaktā daivyā tisrastvaṣṭāram vanaspatimagnim)
(pañca vētvēko viyantu dvirvītāmēko viyantu dvirvētvēko viyantu hōtaryaja)

■ 3.6.3 anuvākam 3 - āpriya prayājānām yājyāh

T.B.3.6.3.1

samiddhō adya manuṣō durōṇē | dēvō dēvān. yajasi jātavēdaḥ | ā ca vaha mitramaha-ścikitvān | tvaṃ dūtaḥ kavirasi pracetāḥ | tanunapātpatha rtasya yānān | maddhvā samañjanth svadayā sujihva | manmāni dhībhiruta yajñamrndhann | dēvatrā ca krņuhyaddhvaraṃ naḥ | narāśagmsasya mahimānamēsām | upastōsāma yajatasya yajñaih | 7 (10)

T.B.3.6.3.2

tē sukratavah sucayō dhiyadhāmh I svadantu dēvā ubhayāni havyā I ājuhvāna īdyō vandyasca I āyāhyagnē vasubhih sajōṣāh I tvam dēvānāmasi yahva hōtā I sa ēnān. yakṣīṣitō yajīyān II prācīnam barhih pradisā pṛthivyāh I vastorasyā vṛjyatē agrē ahnām I vyu prathatē vitaram varīyah I dēvēbhyō aditayē syōnam II 8 II

T.B.3.6.3.3

vyacasvatīrurviyā viśrayantām | patibhyō najanayaḥ śumbhamānāḥ | dēvīrdvārō bṛhatīr-viśvaminvāḥ | dēvēbhyō bhavatha suprāyaṇāḥ | ā suṣvayantī yajatē upākē | uṣāsānaktā sadatāṃ ni yōnau | divyē yōṣaṇē bṛhatī surukmē | adhi śriyagṃ śukrapiśaṃ dadhānē | daivyā hōtārā prathamā suvācā | mimānā yajñaṃ manuṣō yajaddhyai | 9 (10)

T.B.3.6.3.4

pracodayantā vidatheşu kārū | prācīnam jyōtiḥ pradiśā diśantā | ānō yajñam bhāratī tūyamētu | iḍā manuṣvadiha cētayantī | tisrō dēvīr-barhirēdagg syōnam | sarasvatī svapasaḥ sadantu | ya imē dyāvapṛthivī janitrī | rūpairapigṃśad-bhuvanāni viśvā | tamadya hotariṣitō yajīyān | dēvaṃ tvaṣṭāramiha yakṣi vidvān () | 10 |

T.B.3.6.3.5

upāvasrjat-tmanyā samanjann | dēvānām pātha rtuthā havīgmsi | vanaspatih śamitā dēvō agnih | svadantu havyam madhunā ghrtēna | sadyō jātō vyamimīta yajnam | agnir-dēvānā-mabhavat-purōgāh | asya hōtuh pradisyrtasya vāci | svāhākrtagm haviradantu dēvāh | 11 | (yajnaih - syōnam - yajaddhyai - vidvāna - +stau ca) (A3)

■ 3.6.4 anuvākam 4 - paryagnikaraņīyā rcah

T.B.3.6.4.1

```
agnir hōtā nō addhvarē | vājī san-pariņīyatē |
dēvō dēvēṣu yajñiyaḥ || pari triviṣṭyaddhvaram | yātyagnī rathīriva |
ā dēvēṣu prayō dadhat || pari vājapatiḥ kaviḥ |
agnir havyā nyakramīt |
dadhad-ratnāni dāśuṣĒ || 12 ||
(agnir hōtā nō nava) (A4)
```

∥ 3.6.5 anuvākam 5 - maitrāvaruņapraişah ∥

T.B.3.6.5.1

ajaidagniḥ | asanadvājaṃ ni | dēvō dēvēbhyō havyā Svāt | prānjobhir hinvānaḥ | dhēnābhiḥ kalpamānaḥ | yajnasyāyuḥ pratirann | upa prēṣya hōtaḥ | havyā dēvēbhyaḥ || 13 || (ajaidastau) (A5)

■ 3.6.6 anuvākam 6 - hōturadhrigupraiṣah

T.B.3.6.6.1

daivyāḥ śamitāra uta manuṣyā ārabhaddhvam | upa nayata mēddhyā duraḥ | āśāsānā mēdhapatibhyāṃ mēdham | prāsmā agniṃ bharata | stṛṇīta barhiḥ | anvēnaṃ mātā manyatām | anu pitā | anu bhrātā sagarbhyaḥ | anu sakhā sayūthyaḥ || udīcīnāgṃ asya padō nidhattāt | 14 (10)

T.B.3.6.6.2

sūryam cakṣurgamayatāt | vātam prānamanvavasrjatāt | diśah śrōtram |

antarikṣamasum | pṛthivīgṃ śarīram | ēkadhā Ssya tvacamācchyatāt | purā nābhyā apiśaso vapāmutkhidatāt | antarēvoṣmāṇaṃ vārayatāt | śyēnamasya vakṣaḥ kṛṇutāt | praśasā bāhū | 15 (10)

T.B.3.6.6.3

śalā dōṣaṇi । kaśyapēvāgṃsa । acchidrē śrōṇi । kavaṣōrū srēkaparṇāऽṣṭhīvanta । ṣaḍvigṃśatirasya vaṅkrayaḥ । tā anuṣṭhyōccyavayatāt । gātram gātramasyānunam kṛṇutāt । ūvaddhyagōham pārthivam khanatāt । asnā rakṣaḥ sagṃsṛjatāt । vaniṣṭhumasya mā raviṣṭa । 16 (10)

T.B.3.6.6.4

urūkam manyamānāḥ I nēdvastokē tanayē I ravitā ravacchamitāraḥ I addhrigō śamīddhvam I suśami śamīddhvam I śamīddhva-maddhrigō I addhriguścāpāpaśca I ubhau dēvānāgṃ śamitārau I tāvimam paśugg śrapayatām pravidvāgṃsau I yathā yathā Ssya śrapaṇaṃ tathātathā () I 17 I [dhattād - bāhū - mā rāviṣṭa - tathātathā ()] (A6)

${\mathbb I}$ 3.6.7 anuvākam 7 - stōkaviṣayam maitrāvaruṇānuvacanam ${\mathbb I}$

T.B.3.6.7.1

juṣasva saprathastamam | vaco dēvaphsarastamam | havyā juhvana āsani | imam no yajñamamṛteṣu dhēhi | imā havyā jatavēdo juṣasva | stokānāmagnē mēdaso ghṛtasya | hōtaḥ prāśana prathamo niṣadya | ghṛtavantaḥ pāvaka tē | stokāḥścotanti mēdasaḥ | svadharmam dēvavatayē | 18 (10)

T.B.3.6.7.2

śrēṣṭham no dhēhi vāryam I tubhyagg stokā ghṛtaścutaḥ I agnē vipraya santya I ṛṣiḥ śrēṣṭhaḥ samiddhyasē I yajñasya prāvitā bhava II tubhyagg ścotantyaddhrigo śacīvaḥ I stokāso agnē mēdaso ghṛtasya I

```
kaviśastō bṛhatā bhānunā SSgāḥ | havyā juṣasva mēdhira ||
ōjiṣṭhaṃ tē maddhyatō mēda udbhṛtam ( ) | prate vayaṃ dadāmahē |
ścōtanti tē vasō stōkā adhi tvaci |
prati tāndevaśō vihi || 19 ||
(dēvavitaya-udbhṛtaṃ trīṇi ca) (A7)
```

■ 3.6.8 anuvākam 8 - vapā purōḍāśasviṣṭakṛtām purōnuvākyāḥ praiṣāśca

T.B.3.6.8.1

ā vṛtrahaṇā vṛtrahabhiḥ śuṣmaiḥ I indra yātaṃ namobhiragnē arvāk I yuvagṃ rādhobhirakavēbhirindra I agne asmē bhavatamuttamēbhiḥ II hōtā yakṣadindrāgnī I chāgasya vapāyā mēdasaḥ I juṣētāgṃ haviḥ I hōtaryaja II vi hyakhyan-manasā vasya icchann I indrāgnī jñāsa uta vā sajātān I 20 (10)

T.B.3.6.8.2

nānyā yuvatpramatirasti mahyam I sa vām dhiyam vājayantīmatakṣam II hōta yakṣadindrāgnī I puroḍāśasya juṣētāgm haviḥ I hōtaryaja II tvāmīḍatē ajiram dūtyayā I haviṣmantaḥ sadamin-mānuṣāsaḥ I yasya dēvairāsado barhiragnē I ahanyasmai sudina bhavantu II hōta yakṣadagnim () I puroḍāśasya juṣatāgm haviḥ I hōtaryaja II 21 II (sajātā - nagnim dvē ca) (A8)

■ 3.6.9 anuvākam 9 - tēṣāmēva yājyāḥ

T.B.3.6.9.1

gīrbhirviprah pramatimicchamānah | i rayim yasasam pūrvabhājam | indrāgnī vṛtrahaṇā suvajrā | praṇō navyebhistiratam dēṣṇaih | mācchēdma rasmīgmriti nādhamānāh | pitṛṇāgm saktīranu yacchamānāh | indrāgnibhyām kam vṛṣaṇō madanti | tā hyadrī dhiṣaṇāyā upasthē |

```
agnigm súdītigm sudrsám grņantáh | namasyāmastvēdyám jātavēdah ( ) | tvām dūtamáratigm hávyavāhām | dēvā ákrņvan-namrtásya nābhim || 22 || (jātavēdō dvē cá) (A9)
```

■ 3.6.10 anuvākam 10 - manōtāsūktam

T.B.3.6.10.1

tvagg hyagnē prathamo manota lasyā dhiyo abhavo dasma hota l tvagm sīm vṛṣan-nakṛṇōr-duṣṭarītu l sahō viśvasmai sahasē sahaddhyai ladhā hotā nyasīdō yajīyān l iḍaspada iṣayannīḍyaḥ sann lam tvā naraḥ prathamam devayantaḥ l mahō rāyē citayantō anu gmann lvṛtēva yantam bahubhir-vasavyaiḥ l tvē rayim jāgṛvāgṃsō anu gmann lag (10)

T.B.3.6.10.2

ruśantamagnim darśatam bṛhantam I vapāvantam viśvahā dīdivāgmsam I padam dēvasya namasā vivantah I śravasyavah śrava āpannamṛktam I nāmāni cid-dadhirē yajñiyāni I bhadrāyām tē raṇayanta sandṛṣṭau II tvām vadrdhanti kṣitayah pṛthivyām I tvagm rāya ubhayāsō janānām I tvam trātā taraṇē cētyō bhūh I pitā mātā sadamin-mānuṣāṇām II 24 II

T.B.3.6.10.3

sa paryēṇyaḥ sa priyō vikṣvagniḥ l hōtā mandrō niṣasādā yajīyān l taṃ tvā vayaṃ dama ā dīdivāgṃsām l upajñubādhō namasā sadēma l taṃ tvā vayagṃ sudhiyō navyamagnē l sumnāyava īmahē dēvayantaḥ l tvaṃ viśō anayō dīdyānaḥ l divō agnē bṛhatā rōcanēna l viśāṃ kaviṃ viśpatigṃ śaśvatīnām l nitōśanaṃ vṛṣabhaṃ caṛṣaṇīnām l 25 (10)

T.B.3.6.10.4

prētīṣaṇimiṣayantam pāvakam | rājantamagnim yajatagm rayīṇām | sō agna ījē śaśamē ca martaḥ | yasta ānaṭth-samidhā havyadātim | ya āhutim pari vēdā namobhih | viśvēthsa vāmā dadhatē tvōtaḥ |

```
asmā u tē mahi mahē vidhēma | namobhiragnē samidhēta havyaiḥ | vēdī sūnō sahasō gīrbhirukthaiḥ | ā tē bhadrāyāgm sumatau yatēma | 26 ||
```

T.B.3.6.10.5

ā yastatantha rōdasī vi bhāsā | śravobhiśca śravasyastarutrah | bṛhadbhi̞r-vajaiḥ sthavirēbhirasmē | rēvadbhiragnē vitaram vibhāhi | nṛvadvaso sadamiddhehyasmē | bhūri tokāya tanayāya parśvaḥ | pu̞rvīriṣo bṛhatīrārē aghāḥ | asmē bhadrā sauśravasāni santu | pu̞runyagnē purudhā tvāyā | vasuni rājan-vasutātē aśyām () | pu̞runi hi tvē puruvāra santi | agnē vasu vidhatē rājani tvē | 27 | (jāgṛvāgṃso anu gman - mānuṣāṇāṃ - carṣaṇīnāṃ - yatē - māśyāṃ dvē ca) (A10)

∥ 3.6.11 anuvākam 11 - havirvanaspatisviṣṭakṛtām purōnuvākyāḥ praiṣāśca ∥

T.B.3.6.11.1

ā bharatagm sikṣatam vajrabāhū lasmāgm indrāgnī avatagm sacibhiḥ limē nu tē rasmayaḥ sūryasya lyēbhiḥ sapitvam pitaro na āyanh lhōta yakṣadindrāgnī lchāgasya haviṣa āttamadya lmaddhyatō mēda udbhrtam lpurā dvēṣobhyaḥ lpurā pauruṣēyyā grbhaḥ lghastanunam l28 (10)

T.B.3.6.11.2

ghāsē ajrāṇāṃ yavasaprathamānām | sumatkṣarāṇāgṃ śatarudriyāṇām | agniṣvāttānāṃ pīvopavasanānām | pārśvataḥ śroṇitaḥ śitāmata uthsādataḥ | aṅgādaṅgādavattānām | karata ēvēndrāgnī | juṣētāgṃ haviḥ | hōtaryaja || dēvēbhyo vanaspatē havīgṃṣi | hiraṇyaparṇa pradivastē artham | 29 (10)

T.B.3.6.11.3

pradakṣiṇid-raśanaya niyūya | rtasya vakṣi pathibhī rajiṣṭhaiḥ ||

hōta yakṣad-vanaspatimabhi hi | piṣṭatamayā rabhiṣṭhayā raśanayā Sādhita | yatra daga yatra pathaga yatra pathaga pathaga | yatra vanaspata pathaga pathaga i | yatra daga pathaga pathaga dhama i | yatra daga pathaga pa

T.B.3.6.11.4

karadevam devo vanaspatih | juṣatāgm havih | hōtaryaja | piprīhi devāgm uśatō yaviṣṭha | vidvām rtūgmr rtupatē yajēha | yē daivyā rtvijastēbhiragnē | tvagm hōtrnāmasyāyajiṣṭhah | hōtā yakṣadagnigg sviṣṭakṛtām | ayāḍagni-rindrāgniyōh chāgasya haviṣah priyā dhāmāni | ayāḍvanaspatēh priyā pāthāgmsi () | ayāḍdēvānā-mājyapānām priyā dhāmāni | yakṣadagnēr hōtuh priyā dhāmāni | yakṣath svam mahimānām | āyajatāmējyā iṣah | kṛṇōtu sō addhvarā jātavēdāh | juṣatāgm havih | hōtaryaja | 31 | (nūna - martham - kṛtvī - pāthāgmsi sapta ca) (A11)

\parallel 3.6.12 anuvākam 12 - tēṣāmēva yājyāh \parallel

T.B.3.6.12.1

upoha yadvidatham vājino gūh | gīrbhir-viprāh pramati-micchamanāh | arvanto na kāṣṭhām nakṣamāṇāh | indrāgnī jōhuvato narastē | vanaspatē raśanayā Sbhidhāya | piṣṭatamayā vayunāni vidvān | vaha dēvatrā didhiṣō havīgṃṣi | pra ca dātāramamṛtēṣu vōcah | agnigg sviṣṭakṛtām | ayādagni-rindrāgniyōh chāgasya haviṣah priyā dhāmāni | 32 (10)

T.B.3.6.12.2

ayadvanaspatė́h priya pathagmsi I ayaddevana-majyapanam priya dhamani I

```
yakṣadagnēr hōtuḥ priyā dhāmāni I yakṣath svaṃ mahimānam I āyajatāmējyā iṣaḥ I kṛṇōtu sō addhvarā jātavedāḥ I juṣatāgṃ haviḥ I agnē yadadya viśō addhvarasya hōtaḥ I pāvaka śōcē vēṣṭvagṃ hi yajva I rtā yajāsi mahinā vi yad-bhūḥ ( ) I havyā vaha yaviṣṭha yā te adya I 33 I (dhāmāni - bhurēkaṃ ca) (A12)
```

∥ 3.6.13 anuvākam 13 - anūyājapraiṣāḥ ∥

T.B.3.6.13.1

dēvam barhih súdēvam dēvaih syāth suvīram vīrairvastor-vrjyētāktoh prabhriyetatyanyan-raya barhismato madema vasuvanė vasudheyasya vetu yaja I dēvīr-dvārah samghātē vidvīryāmanchithirā dhruvā dēvahūtau vathsa īmēnāstaruna āmimīyāt-kumārō vā navajātō mainā arvā rēnukakātah prņagvasuvanė vasudhēyasya viyantu yaja I dēvī uṣāsā naktāSdyāsmin. yajñē prayatyahvētāmapi nūnam daivīrvisah prāyāsiṣṭāgm suprītē sudhitē vasuvanē vasudhēyasya vītām yaja I dēvī jōṣṭrī vasudhitī yayoranyāSghā dvēṣāgṃsi yuyavadāSnyā vakṣad-vasu vāryāni yajāmānāya vasuvanē vasudhēyāsya vītām yajā I dēvī ūrjāhutī isamūrjamanyā vaksathsagdhigm sapītimanyā navēna pūrvam dayamānāh syāma purāņēna navam tāmūrjamūrjāhutī ūrjayamānē adhātām vasuvanė vasudheyasya vitam yaja I dēvā daivyā hōtārā nēstārā pōtārā hatāghasagmsā-vābharadvasū vasuvanē vasudhēyasya vītām yaja I dēvīstisrastisro dēvīridā sarasvatī bhāratī dyām bhāratyādityairasprkṣath-sarasvatīmagm rudrair yajñamāvī-dihaivēḍayā vasumatyā sadhamādam madēma vasuvanė vasudhēyasya viyantu yaja I dēvo narāśagṃsa-striśīrṣā ṣaḍakṣaḥ śatamidenagṃ śitipṛṣṭhā ādadhati sahasramım pravahanti mitravarunedasya hotramarhato brhaspatih stotramaśvina SSddhvaryavam vasuvanė vasudheyasya vetu yaja 🛭 dēvo vanaspatir varsaprāvā ghrtanirņig-dyā-

magrēnāspṛkṣadā Sntarikṣaṃ maddhyenāprāḥ pṛthivī-muparēnādṛgṃhīd-vasuvan vasudhēyasya vētu yaja ||

dēvam barhirvāritīnām nidhē dhāsi pracyútīnāma-pracyutam nikāmadharaņam

puruspārham yaśasvadēnā barhiṣā Snyā barhīggṣyabhiṣyāma vasuvanē vasudhēyasya vētu yaja () l dēvō agniḥ sviṣṭakṛth sudraviṇā mandraḥ kaviḥ satyamanmā SSyajī hōtā hōtur hōturāyajīyānagnē yān-dēvānayāḍyāgm apiprēryē tē hōtrē amathsata tāgm sasanuṣīgm hōtrām dēvam gamām divi dēvēṣu yajñamērayēmagg sviṣṭakṛccāgnē hōtā Sbhūrvasuvanē vasudhēyasya namōvākē vīhi yaja la 34 la (yajaikam ca) (A13)

\parallel 3.6.14 anuvākam 14 - anūyājayājyāh \parallel

T.B.3.6.14.1

```
dēvam barhih I vasuvanė vasudheyasya vetu I
dēvirdvārah I vasuvanė
vasudheyasya viyantu I dēvi usāsā naktā I
vasuvanė vasudheyasya vitām I dēvi jostri I vasuvanė vasudheyasya vitām
I
dēvi ūrjāhutī I
vasuvanė vasudheyasya vitām I 35 (10)
```

T.B.3.6.14.2

dēvā daivyā hōtārā | vasuvanē vasudhēyasya vītām | dēvīstisra-stisrō dēvīḥ | vasuvanē vasudhēyasya viyantu | dēvō narāśagṃsaḥ | vasuvanē vasudhēyasya vētu | dēvō vanaspatiḥ | vasuvanē vasudhēyasya vētu | dēvaṃ barhirvāritīnām | vasuvanē vasudhēyasya vētu | 36 (10)

T.B.3.6.14.3

dēvō agniḥ sviṣṭakṛt | sudraviṇā mandraḥ kaviḥ | satyamanmāऽऽyajī hōta | hōtur hōturāyajīyān | agnē yāndēvānaya | yāgṃ apiprēḥ | yē te hōtrē amathsata | tāgṃ sasanuṣīgṃ hōtrāṃ dēvaṃ gamām | divi dēvēṣu yajñamērayēmam | sviṣṭakṛccāgnē hōtāऽbhu () | vasuvane vasudhēyasya namōvākē vīhi | 37 | (vītāṃ - vētva - bhūrēkaṃ ca) (A14)

∥ 3.6.15 anuvākam 15 - sūktavākapraiṣāḥ ∥

T.B.3.6.15.1

agnimadya hōtaramavṛṇītayam yajamanah pacan paktīh pacan puroḍāśam baddhnan-nindragnibhyam chagagm sūpastha adya dēvo vanaspati-rabhava-dindragnibhyam chagēnaghastam tam mēdastah prati pacatā Sgrabhīṣṭā-mavīvṛdhētam puroḍāśēna tvāmadyarṣa ārṣēyarṣīṇām napādavṛṇītayam yajamāno bahubhya ā saṃgatēbhya ēṣa mē dēvēṣu vasu vāryā yakṣyata iti tā yā

dēvā dēva-dānānyadustānyasmā ā ca śāsvā ca gurasvēsitasca hōtarasi bhadravācyāya prēsitō mānusah sūktavākāya sūktā brūhi || 38 || (agnimadyaikām) (A15)

Prapaataka Korvai with starting ords Of 1 tO 15 Anuvaakams:-

(ãnjanti - hōta yakṣath - samidvō adyā - gni - rajaid - daivyā - juṣas - vā vṛtrahaṇā - gīrbhi - stvagg hyā - bharata - mupoha yad - dēvaṃ barhiḥ sudēvaṃ - dēvaṃ barhi - ragnimadya pañcadaśa)

Korvai with starting ords Of 1, 11, 21 Series Of Dasinis :-

(añjan - tyupāvasrjan - nānyā yuvat - karadēva mastātrigmsat)

First and Last Ord 3rd AStakam 6th Prapaatakam:-

(ãnjanti - sūktā brū̇hi) || hari̇ḥ ōṃ ||

taittirīya brāhmaņē tṛtīyāṣṭakē ṣaṣṭhaḥ prapāṭ